

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Заступник Міністра молоді
та спорту України**

Олексій НІКІТЕНКО

**ПРАВИЛА
спортивних змагань з
комбат Дзю-Дзюцу**

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
№4/3.2/26 від 15.01.2026
КЕП: Нікітенко О. В. 15.01.2026 16:51
3FAA9288358EC0030400000015FD3800115AD300

I. Загальні положення

1. Правила спортивних змагань з комбат Дзю-Дзюцу (далі – Правила) визначають основні засади організації та проведення спортивних змагань з комбат Дзю-Дзюцу, які проводяться на території України.

2. Ці Правила розроблені відповідно до Правил та Положень Міжнародної Федерації Комбат Дзю-Дзюцу (далі – Правила МФКДД).

3. Вимоги цих Правил стосуються усіх дисциплін, з яких проводяться спортивні змагання з комбат Дзю-Дзюцу.

4. Спортивні змагання з комбат Дзю-Дзюцу проводяться з метою:

1) розвитку і популяризації комбат Дзю-Дзюцу в Україні;

2) залучення широких верств населення різного віку та професійної належності до занять комбат Дзю-Дзюцу, фізичною культурою та спортом;

3) виявлення найсильніших спортсменів команд клубів, адміністративно-територіальних одиниць, фізкультурно-спортивних товариств (далі – ФСТ), що культивують комбат Дзю-Дзюцу;

4) визначення рейтингу спортсменів, спортивних команд, клубів, областей України, ФСТ;

5) підвищення спортивної майстерності;

6) відбору та визначення кандидатів для формування збірних команд клубів, адміністративно-територіальних одиниць, ФСТ, національних збірних команд України;

7) виконання нормативів Єдиної спортивної класифікації України, вказаних в Положенні про Єдину спортивну класифікацію України, затверджене наказом Міністерства молоді та спорту України від 07.12.2023 № 7512;

8) покращення методів та практики суддівства спортивних змагань з комбат Дзю-Дзюцу;

9) обміну досвідом, знаннями та інформацією.

5. Право внесення змін до Правил належить Федерації Комбат Дзю-Дзюцу України, згідно зі змінами, внесеними до міжнародних правил Міжнародною Федерацією Комбат Дзю-Дзюцу. Зміни вступають в дію після їх затвердження Міністерством молоді та спорту України.

6. Вважати такими, що втратили чинність, Правила спортивних змагань з комбат Дзю-Дзюцу, затверджені Міністерством молоді та спорту України від 30.05.2025 № 23/3.2/25.

7. У цих Правилах терміни та скорочення вживаються у таких значеннях:

МФКДД – Міжнародна Федерація Комбат Дзю-Дзюцу;

гі – форма учасників спортивних змагань; капа – захист зубів;

мандатна комісія – орган, який формується організаторами спортивних змагань для контролю документів та допуску учасників до участі в спортивних змаганнях, організації зважування учасників, визначення виду та способу проведення спортивних змагань, формування порядку поєдинків та виступів, складається з головного судді, головного секретаря та його заступників;

організація – організація фізкультурно-спортивного спрямування, на яку

покладено відповідальність за підготовку та проведення всеукраїнських, обласних, міських та клубних спортивних змагань з комбат Дзю-Дзюцу;

спортивна команда – організація фізкультурно-спортивного спрямування, яка виставляє спортсменів для участі в спортивних змаганнях, складається з тренерів, представників та учасників спортивних змагань;

федерація – Всеукраїнська громадська організація "Федерація Комбат Дзю-Дзюцу України";

майданчик для проведення поєдинку – майданчик, борцівський килим, татамі тощо.

Інші терміни вживаються в значеннях, наведених Законом України "Про фізичну культуру і спорт".

8. Прийняття рішень, що не передбачені цими Правилами, не можуть суперечити цим Правилам.

9. Антидопінгові заходи під час спортивних змагань організовуються і проводяться відповідно до Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті», Положення про Національний антидопінговий центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.07.2002 № 1063 (зі змінами), Антидопінгових правил Національного антидопінгового центру України (далі – НАДЦ), затверджених наказом НАДЦ від 22.12.2023 № 204-ОС, Всесвітнього антидопінгового кодексу та відповідних Міжнародних стандартів ВАДА.

10. Відбір допінг-проб може проводитись під час усіх офіційних спортивних змагань та поширюється на всіх спортсменів, які беруть участь у спортивних змаганнях.

11. Організатори спортивних змагань:

1) здійснюють заходи щодо запобігання участі відсторонених або тимчасово відсторонених від спортивної діяльності у зв'язку з порушенням Антидопінгових правил осіб. Зокрема, організатори під час прийому заявок, реєстрації учасників спортивних змагань, затвердження суддівського складу тощо здійснюють перевірку кожного з учасників на відсутність його у списках відсторонених чи тимчасово відсторонених на сайтах НАДЦ, відповідної міжнародної спортивної федерації та Міжнародного агентства з тестування. У випадку наявності інформації щодо відсторонення такі особи (спортсмени, тренери, лікарі, допоміжний персонал спортсмена) не допускаються до участі у спортивних змаганнях;

2) реєструють спортсменів до участі у спортивних змаганнях в разі умови проходження ними сертифікованих курсів антидопінгової освіти на освітній платформі Всесвітнього антидопінгового агентства ADEL, організованих за участі відповідної міжнародної спортивної федерації чи Національного антидопінгового центру;

3) забезпечують належні та сприятливі умови для проведення тестувань спортсменів, зокрема облаштовують пункт допінг-контролю, який відповідає вимогам Міжнародного стандарту з тестувань і розслідувань ВАДА;

4) забезпечують безперешкодний доступ офіцерів допінг-контролю та іншого персоналу з відбору допінг проб до пункту допінг-контролю, всіх приміщень та місць проведення спортивних змагань, де можуть перебувати

спортсмени, їх допоміжний персонал, судді, представники організаторів;

5) забезпечують недопущення перешкоджання чи втручання в роботу офіцерів допінг-контролю, іншого персоналу з відбору допінг проб під час процедури тестування спортсменів (зокрема, під час повідомлення спортсменів щодо обрання їх для тестування, супроводження спортсменів до пункту допінг-контролю, здійснення процедур під час здачі спортсменом допінг проби, документального оформлення процедури допінг-контролю тощо);

6) за можливістю у найкоротший термін інформують НАДЦ щодо всіх виявлених випадків можливих порушень Антидопінгових правил використання, зберігання, призначення, розповсюдження заборонених речовин, втручання в процедури допінг-контролю тощо).

12. Спортивні змагання з комбат Дзю-Дзюцу проводяться відповідно до Положення (Регламенту) (далі – Положення) проведення відповідного спортивного змагання з комбат Дзю-Дзюцу, яке затверджується організатором. Додатково організатором (Федерацією) можуть вводитись Внутрішні інструкції, що регулюють деякі процеси організації змагань, секретаріату або суддівства тощо, розгляду протестів або апеляцій, що можуть виникати протягом змагань.

13. Зареєстровані для участі у спортивних змаганнях учасники мають дотримуватися цих Правил, Правил МФКДД як таких, що обов'язкові для виконання кожним з учасників спортивних змагань.

14. Порядок організації, проведення офіційних спортивних змагань і навчально-тренувальних зборів та порядок матеріально-технічного забезпечення їх учасників визначено вимогами Положення про порядок організації і проведення офіційних спортивних змагань і навчально-тренувальних зборів та порядок матеріального забезпечення їх учасників, затвердженого наказом Міністерства молоді та спорту України 09.02.2018 № 617, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.09.2018 за № 264/31716.

15. Підготовка спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних заходів здійснюється відповідно до Положення про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних заходів та культурно-видовищних заходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 2025.

II. Програма і вид спортивних змагань

1. Дисципліни та види спортивних змагань

1. Дисципліни спортивних змагань.

Спортивні змагання проводяться в дисциплінах:

- **Фулл-Комбат** (повний бій);
- **Клоз-Комбат** (ближній бій);
- **Граунд-Комбат** (бій на землі);
- **Самозахист**.

2. За видом спортивні змагання поділяються на:
особисті; командні;

особисто-командні.

Вид спортивних змагань визначається Положенням у кожному окремому випадку.

В особистих спортивних змаганнях визначаються тільки особисті результати й місця учасників у своїх вагових категоріях.

У командних спортивних змаганнях команди зустрічаються одна з одною, і за результатами цих зустрічей визначаються місця команд.

В особисто-командних спортивних змаганнях визначаються особисті місця учасників, місце команди визначається залежно від особистих результатів її учасників відповідно до Положення.

3. Системи і способи проведення спортивних змагань:

1) під час проведення спортивних змагань учасники виступають в одній групі (система без розподілу на підгрупи) або під час жеребкування розподіляються на кілька підгруп (система з розподілом на підгрупи). В останньому випадку додатково має бути зазначений спосіб, за яким спортсмени, які перемогли, переходять до наступної сходинок спортивних змагань, а ті, які програли, відсіваються. Спортивні змагання при цьому поділяються на основну частину і фінал;

2) спортивні змагання можуть проводитися за одним з таких способів: олімпійська система (до першої поразки);

олімпійська система (до першої поразки з втішним третім місцем); колова система – кожен учасник зустрічається з кожним;

вибування до двох поразок;

колова система з поділом на підгрупи.

Якщо в одній ваговій категорії бере участь велика кількість спортсменів, дозволяється поділяти учасників на дві підгрупи з таким розрахунком, щоб найсильніші спортсмени за жеребкуванням опинилися в різних підгрупах.

В разі розбивки учасників на дві підгрупи для визначення особистих місць проводиться півфінал і фінал. З кожної підгрупи до півфіналу виходять два спортсмени, які посіли перше і друге місця в підгрупі, в цьому разі учасник, який посів перше місце в одній підгрупі зустрічається з учасником, який посів друге місце в іншій підгрупі.

Переможці півфіналів розігрують між собою у фіналі перше і друге місця, а переможені ними – третє місце. У попередньому турі спортивних змагань учасники зустрічаються між собою за коловою системою, а у фінальному турі – за олімпійською системою. В ситуації виходу у фінал учасників з однієї підгрупи враховується результат проведеної ними раніше зустрічі. Учасники, які не ввійшли до фінальної або півфінальної групи, закінчують спортивні змагання.

В олімпійській системі (до першої поразки з втішним третім місцем) розігруються два третіх місця, де основне третє місце розігрується в поєдинку між учасниками півфіналів, а втішне – між учасником півфіналу, який програв поєдинок за третє місце, і двома учасниками чвертьфіналу, які програли обом учасникам фінального поєдинку. В результаті проводиться два поєдинки: у першому поєдинку зустрічаються два учасники чвертьфіналу, переможець цього поєдинку зустрічається з півфіналістом у поєдинку за втішне третє місце.

4. Порядок поєдинків між учасниками (командами) визначається

жеребкуванням і вибраними системою і способом проведення спортивних змагань.

Система та спосіб проведення попередньої та фінальної частин спортивних змагань вибираються під час жеребкування (якщо інше не встановлено Положенням).

2. Організація спортивних змагань

1. Підставою для організації і проведення спортивних змагань з комбат Дзю-Дзюцу є Положення.

2. Положення має бути розіслано всім запрошеним, а також вивішено на інформаційному сайті Федерації не пізніше ніж за один місяць до дати проведення спортивних змагань.

3. Положення включає розділи:

цілі і завдання заходу;

строки і місце проведення заходу;

організація та керівництво проведенням заходу;

учасники заходу;

вид заходу (спортивні змагання особисті, командні, особисто-командні);

програма проведення спортивних змагань;

безпека та підготовка місць для проведення заходу;

умови визначення першості та нагородження переможців і призерів;

умови фінансування заходу та матеріального забезпечення учасників;

строки та порядок подання заявок на участь у заході;

інші умови, що забезпечують якісне проведення заходу.

4. Положення не може суперечити цим Правилам. Забороняється змінювати Положення менше ніж за три дні до початку спортивних змагань.

III. Учасники спортивних змагань

1. Вікові групи учасників спортивних змагань

1. Учасники спортивних змагань поділяються на вікові групи:

1) у дисципліні Фулл-Комбат:

молодші юнаки – 10-11 років;

юнаки – 12-13 років;

юнаки – 14-15 років;

юніори – 16-17 років;

дорослі – 18-44 років;

ветерани – понад 45 років;

2) у дисципліні Клоз-Комбат:

молодші юнаки – 8-9 років;

молодші юнаки – 10-11 років;

юнаки – 12-13 років;

юнаки – 14-15 років;

юніори – 16-17 років;

дорослі – 18-44 років;

ветерани – понад 45 років;

3) у дисципліні Граунд-Комбат:

молодші юнаки – 8-9 років;

молодші юнаки – 10-11 років;

юнаки – 12-13 років;

юнаки – 14-15 років;

юніори – 16-17 років;

дорослі – 18-44 років;

ветерани – понад 45 років;

4) у дисципліні Самозахист:

юнаки – 14-15 років;

юніори – 16-17 років;

дорослі – 18-44 років;

ветерани – понад 45 років.

2. Вік учасників спортивних змагань визначається за роком народження.

Учасники молодшої групи можуть брати участь у спортивних змаганнях старшої групи в нижчій на одну позицію ваговій категорії, за умови допуску тренерським складом, за рішенням головного судді спортивних змагань (його заступника), а також за згодою одного із батьків (усиновлювача або піклувальника).

За рішенням суддівського корпусу у деяких групах допускається об'єднання чоловічих і жіночих категорій.

3. Адаптація ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування до повноцінного життя суспільства.

1) Реалізація фізичних, психологічних, соціальних можливостей ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування, систематизація заходів, спрямованих на відновлення та компенсацію функціональних можливостей організму для поліпшення фізичного та психологічного стану людини в процесі діяльності Федерації з подальшого розвитку виду спорту як суб'єкта сфери фізичної культури і спорту в сучасних умовах відбуватиметься з урахуванням спрямування зусиль на залучення визначених категорій населення до занять фізичною культурою та спортом.

2) Федерація в ході адаптації виду спорту до потреб ветеранів війни, осіб з інвалідністю відповідної нозології, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування ставить за мету сприяння інклюзії та інтеграції до повноцінного життя суспільства, фізичній, психологічній реабілітації, розвиток можливостей до ведення самостійного способу життя, залученості до місцевої спільноти.

З цією метою забезпечуються належні та сприятливі умови для зміцнення громадського здоров'я шляхом використання оздоровчої рухової активності, розв'язання спеціалізованих завдань та практичних проблем з комплексністю та невизначеністю умов, обґрунтовуються вибір та реалізація відповідних заходів для визначених категорій населення.

3) Спортивні заходи проводяться серед ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування.

Допуск до участі у спортивних заходах учасників визначених категорій

населення відбувається за умови допуску лікаря до занять фізичною культурою та спортом з урахуванням обмежень до виконання фізичних вправ та наявності страхового полісу, дійсного на термін проведення заходу (умови договору страхування мають передбачати участь у спортивних заходах).

Допуск до спортивних заходів відбувається без урахування спортивних розрядів та звань.

4) Федерації беруть участь у створенні безперешкодного доступу учасників спортивних заходів до місць їх проведення, використання спортивних споруд, обладнання та інвентарю, що сприятиме фізкультурно-спортивній реабілітації осіб різного віку та статі.

5) Федерація, створюючи та забезпечуючи умови для адаптації ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування, співпрацює з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, іншими громадськими об'єднаннями фізкультурно-спортивної спрямованості.

6) За результатами участі в спортивних заходах серед ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування спортивні розряди та звання не присвоюються.

2. Допуск учасників до спортивних змагань

1. Умови допуску учасників до спортивних змагань, їх кваліфікація та вік, а також перелік документів, що подаються організаторам спортивних змагань, визначаються Положенням.

2. Поіменна заявка від команди (організації) на участь у спортивних змаганнях оформляється за встановленою формою (Додаток 1) з обов'язковою наявністю завірених печатками підписів керівника організації, тренера та лікаря, що засвідчують відповідну підготовленість учасників.

3. Строк подання попередніх заявок вказується у Положенні.

Остаточна заявка на участь у спортивних змаганнях має бути надана представником команди в мандатну комісію до початку зважування.

4. Мандатну комісію очолює головний суддя спортивних змагань. До складу мандатної комісії входять:

заступник головного судді; головний секретар;

лікар;

представник організації, що проводить спортивні змагання.

5. Допуск учасників до спортивних змагань здійснюється мандатною комісією, яка перевіряє заявки і документи учасників на відповідність вимогам цих Правил та Положення.

6. Відповідальність за допуск учасників до спортивних змагань у спірних ситуаціях несе головний суддя спортивних змагань.

7. Організатори спортивних змагань не несуть відповідальності за отримані учасниками травми або нещасні випадки, що можуть статися під час спортивних змагань.

Організатори спортивних змагань забезпечують присутність бригади швидкої допомоги під час проведення спортивних змагань.

8. Усі учасники спортивних змагань мають бути застраховані від нещасних випадків та травм, які вони можуть отримати під час спортивних змагань.

Незастраховані учасники не допускаються до спортивних змагань.

3. Вагові категорії

1. Учасники спортивних змагань поділяються на вагові категорії:

молодші юнаки/юначки 8-9 років	молодші юнаки/юначки 10-11 років	юнаки/юначки 12-13 років	юнаки/юначки 14-15 років
-	-	35 кг	45 кг / -
25 кг	30 кг	40 кг	50 кг / 42 кг
30 кг	35 кг	45 кг	55 кг / 47 кг
35 кг	40 кг	50 кг	60 кг / 53 кг
40 кг	45 кг	55 кг	65 кг / 58 кг
45 кг	50 кг	60 кг	70 кг / 64 кг
понад 45 кг	55 кг	65 кг	75 кг / 70 кг
-	понад 55 кг	понад 65 кг	понад 75 кг / 70 кг
юніори/юніорки 16-17 років	дорослі жінки 18-44 років та ветерани понад 45 років	дорослі чоловіки 18-44 років	ветерани понад 45 років
55 кг / 47 кг	50 кг	57 кг	63 кг
60 кг / 53 кг	56 кг	63 кг	70 кг
65 кг / 59 кг	62 кг	70 кг	77 кг
70 кг / 65 кг	68 кг	77 кг	85 кг
75 кг / 71 кг	74 кг	85 кг	93 кг
80 кг / 77 кг	80 кг	93 кг	100 кг
понад 80 кг / 77 кг	понад 80 кг	понад 93 кг	понад 100 кг

4. Зважування учасників

1. Під час процедури зважування встановлюється відповідність ваги учасника межах однієї з вагових категорій. Учасник має право виступати в тій ваговій категорії, яка встановлена для нього процедурою зважування і вище.

2. Порядок і час зважування учасників спортивних змагань вказується в Положенні. Спортсмен, який спізнився або не з'явився на зважування, до спортивних змагань не допускається.

3. Протягом однієї години до початку зважування учасникам надається право проводити контроль своєї ваги на вагах, на яких буде проводитися офіційне зважування.

4. Зважування проводиться один раз у перший день спортивних змагань або кожен день напередодні проведення кожної дисципліни.

5. Якщо зважування проводиться в день спортивних змагань, воно починається не менше ніж за три години до початку спортивних змагань, а контрольне зважування не менш ніж за одну годину до початку спортивних змагань.

6. Учасники однієї вагової категорії мають зважуватися на одних тих самих вагах.

7. Зважування проводить бригада суддів, призначена головним суддею, в яку входять: заступник головного судді (один з керівників килима), представник секретаріату спортивних змагань і двоє суддів.

8. Перед зважуванням усі учасники проходять зовнішній медичний контроль у лікаря спортивних змагань.

9. Учасники зважуються в плавках (купальниках).

10. Під час зважування учасник зобов'язаний надати документ, що засвідчує його особу.

11. Результати зважування вносяться до протоколу, який підписують усі члени бригади.

5. Обов'язки та права учасників

1. Обов'язки учасників:

дотримуватись вимог цих Правил та Положення; виконувати вимоги суддів;

негайно бути на майданчику за викликом суддівської колегії;

в разі неможливості з якихось причин продовжувати спортивні змагання негайно повідомити це в суддівську колегію;

виконувати вітання та ритуал, прийнятий на спортивних змаганнях;

бути коректним відносно всіх учасників, суддів, осіб, які проводять і обслуговують спортивні змагання, глядачів;

мати під час виступів коротко підстрижені нігті, бути в охайній сертифікованій спортивній формі, виключно з символікою федерації.

2. Учасник має право:

звертатися до головного судді майданчика особисто чи через представника своєї команди; під час проведення особистих спортивних змагань (за відсутності представника) звертатися жестами до рефері;

за одну годину до початку зважування проводити контроль своєї ваги на вагах офіційного зважування;

своєчасно отримувати необхідну інформацію щодо ходу спортивних змагань: програму спортивних змагань, зміни в програмі спортивних змагань, склад пар чергового кола, результати поєдинків тощо;

використовувати в ході кожного поєдинку не більше ніж три хвилини на отримання медичної допомоги.

6. Уніформа та екіпірування учасника

1. Гі – традиційна, сертифікована федерацією уніформа (костюм) для занять та спортивних змагань з комбат Дзю-Дзюцу білого або синього кольору, що складається зі штанів і куртки з символікою федерації.

Гі має бути виготовлено виробником, який має ліцензію або сертифікат МФКДД на виробництво та продаж цієї продукції та відповідати технічним умовам (паспортам виробу), затвердженим МФКДД. Щільність куртки має бути не менше 500 гр/м та не більше 600 гр/м. Щільність штанів має бути не менше 240 гр/м та не більше 360 гр/м. Рукави куртки мають покривати передпліччя так, щоб відстань від краю рукава до кисті витягнутої вперед руки перевищувала п'ять см і бути достатньо широкими, щоб просвіт між рукавом і рукою був не менше п'яти см. Підлоги куртки мають доходити до середини стегна. Пояс, обгорнутий два рази навколо стегон або попереку і зав'язаний плоским вузлом, має стягувати куртку так, щоб поли куртки не розходилися. Кінці зав'язаного пояса не мають звисати нижче колін.

Штани мають покривати гомілки так, щоб відстань до стопи не перевищувала п'ять см, і бути достатньо широкими, щоб просвіт між штанами та ногою був не менше п'яти см.

Костюм учасника спортивних змагань має бути брендований наступним чином:

- підлоги куртки з лівого боку – прямокутним шевроном розміром 28 см завдовжки, вісім см завширшки з написом Combat Ju-Jutsu у два ряди золотим кольором по чорному;
- підлоги куртки з правого боку – круглим шевроном дев'ять см у діаметрі з логотипом МФКДД чи національної федерації Комбат Дзю-Дзюцу;
- ліве плече (від ворота) має бути брендоване смужкою білого кольору розміром 22 см завдовжки та п'ять см завширшки з вертикальною олімпійською аббревіатурою країни чорного кольору, яку представляє спортсмен;
- праве плече (від ворота) має бути брендоване смужкою білого кольору розміром 22 см завдовжки і п'ять см завширшки з вертикальним написом СJJ чорного кольору;
- на лівому рукаві під білою смужкою розташовується герб чи прапор країни, яку представляє спортсмен, розміром 6х4 см;
- на правому рукаві допускається розміщення логотипу національної федерації Комбат Дзю-Дзюцу або клубу, який представляє спортсмен. Зображення уніформи для занять комбат Дзю-Дзюцу (Додаток 2).

На спині учасника спортивних змагань має розташовуватися прямокутна нашивка розміром 35 см у довжину та 25 см у висоту з логотипами та назвою МФКДД, олімпійською аббревіатурою країни учасника спортивних змагань, прапором країни, написом National Team та спонсорами спортивних змагань, затвердженими МФКДД.

Зображення нашивки на спину уніформи для комбат Дзю-Дзюцу (Додаток 3).

2. Перед виходом на майданчик для поєдинку учаснику, викликаному першим, пов'язується червоний пояс, а його супернику – білий або синій.

3. Учасники проводять поєдинки босоніж або в м'якому взутті (з дозволу рефері).

4. Учасникам поєдинку забороняється вдягати на тіло предмети, що

можуть привести до травми: каблучки, намиста, годинники, ланцюжки тощо.

5. Обов'язкове захисне екіпірування учасника.

Дисципліна Фулл-Комбат: бандаж (захист на пах), спеціальні ударно-захватні рукавички вагою не менше 7-8 унцій, капа, м'який захист на гомілку. Бандаж одягається під штани.

Захисні рукавички встановленого зразка з відкритими для захоплень пальцями, чий пружний захисний наповнювач не видалений та не зіпсований. Вони мають бути безпечними на весь час їх використання.

Зображення захисних рукавичок для комбат Дзю-Дзюцу (Додаток 4).

Дисципліна Клоз-Комбат: бандаж (захист на пах), м'який захист на гомілку.

6. Для вікових категорій молодших юнаків, юнаків та юніорів застосовуються додаткові вимоги щодо використання захисної екіпіровки (для дисципліни Фулл-Комбат):

юнаки/дівчата та юніори 10-15 років – бандаж (захист на пах), спеціальні ударно-захватні рукавички вагою не менше 8-10 унцій, м'який захист на гомілку, шолом з відкритим обличчям, капа в дисципліні Фулл-Комбат, м'який захист корпусу для дівчат за бажанням;

для юнаків та дівчат 10-11 років може використовуватись шолом із закритим обличчям.

7. За бажанням учасник може використовувати додаткове захисне екіпірування, якщо це дозволено Положенням: капа, налокітники, накладки на ноги, що оберігають спортсменів від можливих ушкоджень. Накладки на ноги (щитки) не мають містити будь-які тверді частини (пластик, метал, бамбук та інше).

8. Перед поєдинком відповідність гі стандарту МФКДД та захисне спорядження має бути перевірено та підтверджено рефері. Спорядження або гі, що не відповідає стандартам має бути негайно замінено, час за зміну спорядження або гі входить до чистого часу підготовки до поєдинку. Спортсмени, що виходять на поєдинок в гі або в спорядженні, що не відповідають стандартам, отримують попередження. Спортсмени, що не мають можливості змінити гі або спорядження на відповідне Правилам змагань або не вкладаються в відведений, час отримують дискваліфікацію.

7. Представники, тренери і капітани команд

1. Посередником між суддівською колегією і учасниками є представник (керівник) команди. Якщо команда не має спеціального представника, його обов'язки виконує тренер або капітан команди.

2. Представник команди відповідає за дисципліну учасників команди та забезпечує своєчасну явку їх на спортивні змагання.

3. Представник команди, присутній на нараді суддівської колегії, бере участь у жеребкуванні, якщо воно проводиться спільно з представниками.

4. Представник команди може подати головному судді письмовий протест у разі порушення цих Правил або Положення в письмовій формі із зазначенням пункту, який, на його думку, був порушений, або моментальний протест в основний час поєдинку.

5. Представникам команди забороняється втручатися в дії суддів та осіб, які проводять спортивні змагання.

6. Представник команди під час спортивних змагань перебуває на місці, спеціально відведеному для представників.

7. Представник (тренер) команди не може бути одночасно суддею даних спортивних змагань.

8. За невиконання своїх обов'язків представник може бути відсторонений від керівництва командою.

8. Ритуал спортивних змагань

1. Рефері, який заступає на своє місце або залишає його, має стати на краю майданчика для спортивних змагань та виконати уклін. Рефері розташовується у центрі майданчика (татамі).

Перед початком поєдинку за командою рефері спортсмени виконують спочатку уклін один одному, потім, повертаючись до столу головного судді, виконують уклін колегії суддів.

2. Спортсмен після оголошення оцінки, покарання чи попередження виконує уклін в бік рефері.

У разі вимушеного очікування одного з учасників (через надання медичної допомоги або контроль його стану) спортсмен, який залишився на майданчику, сідає зі свого боку на виході з майданчика на коліна, спиною до центру майданчика.

3. Після закінчення поєдинку і оголошення переможця, спортсмени виконують уклін і виходять з майданчика.

4. Спортсмени виконують уклін, виходячи на майданчик та з майданчика.

IV. Суддівська колегія

1. Склад суддівської колегії

1. Для суддівства спортивних змагань організатором утворюється суддівська колегія, чисельність якої залежить від статусу спортивних змагань.

2. До складу головної суддівської колегії спортивних змагань входять: головний суддя, заступники головного судді (шеф-рефері майданчиків), головний секретар, рефері поєдинків, технічні секретарі (хронометристи, інформатори).

3. Обслуговуючий персонал – коментатори, лікарі, охоронці, комендант та інші.

4. Поєдинок судить суддівська бригада у складі: шеф-рефері майданчика, рефері поєдинку, технічний секретар (хронометрист, інформатор). До кожного майданчика має бути прикріплені два рефері поєдинків, які змінюють один одного на суддівстві поєдинків за командою шеф-рефері майданчика.

5. Дії учасників у поєдинку оцінює рефері поєдинку. Дії центрального рефері постійно контролюються шеф-рефері майданчика.

6. Суддя зобов'язаний мати посвідчення спортивного судді з комбат Дзю-Дзюцу, знати вимоги цих Правил, проходити атестації та екзамени з Правил спортивних змагань.

7. Суддівська форма складається з темного костюму, краватки, сорочки білого кольору, спортивного взуття. З дозволу головного судді рефері і бокові судді можуть бути без піджаків з метеликом замість краватки. У літню пору року допускається використання темних брюк і тенісок-поло з логотипами

федерації та суддівським значком.

2. Головний суддя

1. Головний суддя організовує проведення спортивних змагань та суддівство згідно з цими Правилами та Положенням і взаємодіє з організатором спортивних змагань.

2. Обов'язки головного судді:

перевірити готовність до спортивних змагань приміщення, обладнання, інвентарю, їх відповідність, а також переконатися в наявності необхідної документації;

призначити бригади суддів на зважування; провести жеребкування учасників; затвердити графік ходу спортивних змагань;

розподілити суддів бригад на окремі майданчики;

проводити засідання суддівської колегії за участю представників команд перед початком спортивних змагань (для оголошення Програми спортивних змагань і порядку роботи суддівської колегії) і щодня після їх закінчення (для обговорення ходу спортивних змагань, результатів дня), а також у тих випадках, коли це необхідно;

вживати необхідних заходів для того, щоб виключити, а у разі необхідності виправити помилки, допущені суддями;

своєчасно винести рішення за протестами, що надійшли від представників (тренерів, капітанів) команд, відповідно до цих Правил;

затвердити склад пар фіналістів і призначити бригади для проведення фінальних змагань;

дати оцінку роботи кожного члена суддівської колегії за п'ятибальною системою;

у встановлений термін надати звіт до організації, що проводить спортивні змагання.

3. Права головного судді:

відмінити спортивні змагання, якщо до їх початку місце проведення, обладнання або інвентар виявляться не відповідними вимогам Правил;

перервати поєдинок, влаштувати перерву або припинити спортивні змагання у разі несприятливих умов, що заважають нормальному проведенню спортивних змагань;

внести зміни до Програми і графіку ходу спортивних змагань; змінити функції суддів у ході спортивних змагань;

відсторонити суддів, які вчинили грубі помилки або не справляються з виконанням покладених на них обов'язків, зазначивши це у звіті;

зробити попередження (або усунути від виконання обов'язків) представникам, тренерам і капітанам команд, які допустили грубість або вступили в суперечку з суддями, а також подали необґрунтовані протести;

затримати оголошення оцінки технічної дії або результату двобою, якщо думки суддів розходяться, а також, якщо він не згоден з їх рішенням, для додаткового обговорення та винесення остаточного рішення;

не допускати до спортивних змагань учасників, які за віком, спортивною кваліфікацією та за станом екіпіровки не відповідають вимогам Правил або Положення про дані спортивні змагання.

4. Головний суддя не має права змінити Положення, а також відсторонити або замінити суддів під час поєдинку.

Виконання розпоряджень головного судді обов'язково для учасників, суддів, представників і тренерів команд.

За дорученням головного судді його функції на спортивних змаганнях може виконувати один з його заступників чи керівників майданчиків.

3. Головний секретар

1. Головний секретар призначає своїх заступників та формує секретаріат спортивних змагань.

2. Головний секретар керує роботою секретаріату спортивних змагань та:

1) входить до мандатної комісії і у бригаду суддів на зважуванні;

2) бере участь у проведенні жеребкування;

3) складає графік ходу спортивних змагань;

4) складає порядок зустрічей із кіл;

5) контролює оформлення протоколів поєдинків;

6) оформляє розпорядження і рішення головного судді;

7) представляє головному судді результати спортивних змагань на затвердження і необхідні дані для підсумкового звіту;

8) з дозволу головного судді надає відомості представникам, коментаторам і кореспондентам;

9) перед початком спортивних змагань перевіряє наявність учасників даного дня спортивних змагань і відповідність їх форми вимогам цих Правил;

10) знайомить учасників з програмою та графіком ходу спортивних змагань;

11) попереджає учасників щодо порядку їх виходу на майданчик;

12) веде реєстр письмових протестів та рішень комісії суддів;

13) повідомляє головному судді щодо неявки і зняття учасників із спортивних змагань.

На допомогу головному секретареві може призначатися заступник.

4. Шеф-рефері майданчика

1. Керівник майданчика під час суддівства поєдинку розташовується за суддівським столом і керує роботою суддівської бригади та:

1) призначає рефері на поєдинок на майданчику його зони відповідальності та змінює рефері поєдинку за розкладом або в разі необхідності у відпочинку;

2) контролює дії та рішення центрального рефері поєдинку. Якщо рефері поєдинку допускає помилку в оцінюванні дій учасників або приймає необґрунтовані вимогами Правил рішення, шеф-рефері майданчика має право втрутитись та змінити рішення рефері поєдинку або повернути хід поєдинку в попередню позицію;

3) може давати команду технічному секретарю почати відлік часу під час виконанні больового, задушливого прийому або утримання;

4) наприкінці поєдинку шеф-рефері майданчика оцінює дії рефері-поєдинку в журналі оцінювання суддівства на майданчику за п'яти бальною шкалою;

5) має право затримати оголошення оцінки технічної дії або результату

двобою, якщо він не згоден з рішенням рефері поєдинку, для додаткового обговорення та винесення остаточного рішення;

6) може викликати на майданчик і представляти учасників поєдинку, а також оголошувати результат;

7) фіксує попередження та оцінки, які показуються рефері поєдинку.

5. Рефері поєдинку

1. Рефері поєдинку (рефері), перебуваючи на майданчику, керує ходом поєдинку, оцінює дії і положення учасників і стежить за тим, щоб поєдинок проходив згідно з вимогами Правил.

2. Рефері може подавати команди українською, англійською або японською мовою в залежності від рангу спортивних змагань.

3. Дії рефері:

1) бере участь у представленні учасників;

2) перевіряє перед початком поєдинку наявність, відповідність стандартам та якість необхідної екіпіровки учасників;

3) перед початком поєдинку дає команду "Зайняти свої місця" для виходу учасників на майданчик;

4) на початку і в кінці поєдинку дає команду "Уклін" ("Рей") для виконання учасниками привітання;

5) дає команду "Бій" ("Хаджіме") початку поєдинку і його відновлення після перерв у поєдинку;

6) перериває поєдинок командою "Стоп" ("Яме").

4. Переривання поєдинку відбувається у випадках:

1) якщо учасники виявилися поза майданчиком;

2) якщо учасники недостатньо активні і не роблять реальних спроб проведення будь-яких технічних дій;

3) якщо одному з учасників необхідно надати медичну допомогу, супроводжуючи це командою "Зупинити час";

4) якщо виявлено непорядок в костюмі або екіпіровці учасників;

5) якщо учасник порушив ці Правила або проводить заборонений прийом і йому необхідно оголосити зауваження або попередження;

6) за сигналом секундометриста після закінчення часу, відведеного на поєдинок або його складову частину;

7) на вимогу шеф-рефері майданчика;

8) на прохання учасника, якщо це можливо в даний момент;

9) якщо йому необхідна консультація з приводу ситуацій, не передбачених Правилами;

10) у разі подання сигналу здачі учасника, захопленого на больовий або задушливий прийом;

11) у разі нокауту або нокдауну одного з учасників;

12) в ситуації коли в поєдинку має місце явна перевага одного з учасників;

13) в ситуації коли приймається рішення щодо зняття учасника з поєдинку або його дискваліфікації;

14) під час оголошення результату поєдинку, стоячи на середині

майданчика, вказує на переможця жестом руки в його бік і вгору.

5. В ситуації коли під час поєдинку один з учасників виявився поза майданчиком – зупиняє поєдинок, повертає учасників на середину майданчика і оголошує "Вихід" ("Дзьогай"), а потім оголошує зауваження учаснику, який вийшов за межі майданчика.

6. В ситуації коли спортсмен, який захищається, проводить заборонений прийом, рефері, не зупиняючи поєдинку, вимагає від нього припинити проведення забороненого прийому і робить йому усне зауваження. У разі ігнорування зауважень рефері перериває поєдинок, оголошуючи попередження за проведення забороненого прийому.

7. В ситуації коли один з учасників у результаті удару, кидка або інших технічних дій виявився не в змозі продовжувати бій деякий час, рефері має зупинити поєдинок і почати голосно і чітко по-секундний відлік, за чергою випрямляючи пальці піднятою вгору правої руки. Рефері має виконувати відлік від одного до п'яти, уважно спостерігаючи за станом учасника:

1) перед початком відліку рефері має відправити учасника, який атакував, на його вихідне місце в центр майданчика і почати відлік;

2) в ситуації коли учасник встиг відновитися на рахунок "чотири", рефері дає команду продовження бою та фіксує нокдаун. В разі отримання другого нокдауну рефері віддає перемогу супернику;

3) в ситуації коли учасник не встиг відновитися на рахунок "п'ять", рефері оголошує нокаут та перемогу його суперникові.

8. В ситуації коли один з учасників тимчасово залишає майданчик з метою звернення до лікаря за наданням медичної допомоги, рефері відправляє другого учасника на вихідне місце в центр килима в положення сидячи на колінах, спиною до центру килима.

9. Під час виходу одного зі спортсменів на чіткий больовий або задушливий прийом дає команду фіксувати час його виконання (не більше 30 секунд).

10. У випадках грубої явної неповаги, неспортивної поведінки спортсменів чи представників команд, а також за порушення правил подачі протестів у вигляді усної емоційної апеляції до суддівських рішень – може показувати одночасне попередження спортсмену та представнику команди порушника, а у разі повторного порушення – дискваліфікувати обох.

11. У випадках коли рефері помилково зупинив бій під час виконання больового або задушливого прийому, тим самим перешкоджаючи одному зі спортсменів завершити бій перемогою цією технічною дією, за рішенням шеф-рефері майданчика або за рішенням головного судді спортивних змагань, зобов'язаний скасувати своє рішення та повернути спортсменів у ту ж позицію (Соно Мама), даючи їм можливість допрацювати час, що залишився на виконання даної технічної дії.

12. Визначає переможця поєдинку:

1) Фіксує «чисту перемогу» одного зі спортсменів (дає оцінку Іппон), в результаті виконання повної технічної дії, що призвела до (в залежності від дисципліни змагань):

- нокауту суперника;
- повторного нокдауну суперника;

- виконанні больового або задушливого прийому до здачі суперника або зупинці бою рефері;
- імітації добивання суперника в партері;
- атаки що не має відповіді суперника;
- третьому порушенню правил суперником в основний час поєдинку або першому порушенню правил суперником в додатковий час поєдинку;
- здачі суперника з будь-якої причини або неможливості продовжувати бій.

2) Фіксує перемогу одного зі спортсменів за першою активною дією в додатковий час «до першої активної дії». Такими активними діями вважаються (в залежності від дисципліни змагань):

- амплітудний кидок з відриванням двох ніг від підлоги;
- кидок звалюванням з подальшою фіксацією на спині три секунди;
- удар, який призвів до втрати суперником рівноваги або до нокдауну суперника;
- попередження супернику;
- всі дії, що призводять до «чистої перемоги».

3) Фіксує переможця поєдинку за перевагою в активних діях в основний час поєдинку після закінчення додаткового часу «до першої активної дії». Такими активними діями вважаються (в залежності від дисципліни змагань):

- удар, який призвів до нокдауну суперника (оцінка Вадзаарі);
- амплітудний кидок з відриванням двох ніг від підлоги (оцінка юкка);
- кидок звалюванням з подальшою фіксацією на спині три секунди (оцінка юкка);
- удар який призвів до втрати суперником рівноваги (оцінка юкка);
- чіткі спроби зробити больовий або задушливий прийом протягом 20 секунд (коли ведеться рахунок часу) (оцінка юкка);
- подвійне попередження (оцінка юкка супернику) ;
- одне попередження за пасивне ведення бою (оцінка юкка супернику).

4) Фіксує переможця поєдинку в екстра-раунді «Голден Скор» згідно пріоритетності виконання технічних дії або фіксації положення спортсменів в момент закінчення раунду (в залежності від дисципліни змагань). Такими діями або положеннями учасників є (за пріоритетом):

- будь яке попередження за порушення правил спортсменом;
- перший дотик до татамі суперником третьою точкою його тіла крім ступній ніг або падіння на спину або бік (для дисципліни Граунд-Комбат);
- виконання будь якої технічної дії описаної вище для основного та додаткового раундів поєдинку;
- положення спортсменів в момент закінчення поєдинку: перемогу отримує спортсмен, що займає домінуючу позицію зверху або виконує больовий або задушливий прийом. Пріоритет віддається тому спортсмену, що активно виконує технічну дію;
- більш активне ведення бою одним зі спортсменів в вигляді атакуючих дій в напрямку суперника (може потребувати оцінки часу активних дій кожного зі спортсменів).

6. Технічний секретар (хронометрист, інформатор)

1. Технічний секретар знаходиться за столом шеф-рефері майданчика та:
 - керує комп'ютерною програмою і фіксує в ній оцінки рефері поєдинку

та попередження спортсменам;

- фіксує початок і закінчення поєдинку, за командою рефері поєдинку запускає секундомір та контролює час поєдинку, інформує рефері поєдинку щодо перебігу часу;
- подає сигнал закінчення часу, обов'язкового для фіксування;
- призупиняє час на табло в разі зупинок протягом поєдинку, за жестом рефері "Зупинити час" зупиняє секундомір і знову пускає його за командою "Бій";
- контролює час надання медичної допомоги та запізнення спортсмена на майданчик після першого виклику;
- контролює час виконання больового або задушливого прийому за командою рефері-поєдинку або шеф-рефері майданчика;
- після закінчення поєдинку фіксує переможця;
- у випадках ведення протоколів в паперовій формі, записує у відповідні графи суддівського протоколу інформацію щодо поєдинку;
- у випадках необхідності робить оголошення та викликає спортсменів на майданчик.

2. Зняття учасника з поєдинку за чергове порушення цих Правил зазначається в протоколі знаком (X), у разі зняття учасника в ході поєдинку зі спортивних змагань використовується знак (X) з поясненням "травма" або "порушення Правил".

3. У разі невиходу учасника на поєдинок він знімається зі спортивних змагань. Проти його прізвища записується або "н/я" (неявка), або "мед" (знятий лікарем).

4. Технічні секретарі або шеф-рефері майданчиків можуть представляти суддівську бригаду майданчика, викликати на поєдинок і представляти чергову пару учасників, в ході поєдинку оголошувати оцінки прийомів, а після його закінчення – результат. Можуть оголошувати програму і порядок проведення спортивних змагань, представляють учасників чергового поєдинку, пояснюють окремі положення та оголошують результат поєдинку.

7. Лікар спортивних змагань

1. Відповідно до статті 51 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» допуск осіб до занять фізичною культурою і спортом здійснює лікар спортивної медицини.

2. Медичне забезпечення та допуск до спортивних змагань регламентується наказом Міністерства молоді та спорту України та Міністерства охорони здоров'я України від 15.07.2020 року № 603/1608 «Про медичне забезпечення проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31 липня 2020 р. за № 731/35014.

3. Послуги зі спортивної медицини особам, які займаються фізичною культурою та спортом, надають заклади лікарсько-фізкультурної допомоги та заклади охорони здоров'я, що мають у штаті посаду лікаря зі спортивної медицини та мають право на проведення медичних оглядів та надання медичного допуску особам до занять фізичною культурою та спортом, у тому числі з обов'язковим диспансерним наглядом.

4. Лікар спортивних змагань входить до складу суддівської колегії на правах

заступника головного судді з медичної частини і бере участь у її роботі та:

- 1) входить до складу комісії з приймання місця спортивних змагань;
- 2) перевіряє правильність оформлення заявок, наявність візи лікаря щодо допуску учасників до спортивних змагань;
- 3) присутній на зважуванні, проводить медичний контроль (зовнішній огляд) учасників;
- 4) стежить за дотриманням санітарно-гігієнічних вимог у місцях проведення спортивних змагань;
- 5) здійснює медичне обстеження і спостереження за учасниками в процесі спортивних змагань;
- 6) за межами майданчика або безпосередньо на майданчику надає медичну допомогу, робить висновок щодо можливості або неможливості продовження поєдинку або спортивних змагань, негайно повідомляє це головному судді спортивних змагань і надає йому відповідну довідку для секретаріату;
- 7) після закінчення спортивних змагань надає звіт щодо медико-санітарного забезпечення спортивних змагань із зазначенням випадків захворювань і пошкоджень.

8. Комендант спортивних змагань

1. Комендант спортивних змагань відповідає за своєчасну підготовку і художнє оформлення місць спортивних змагань, безпеку учасників і глядачів, радіофікацію приміщення, підтримання порядку під час спортивних змагань, а також забезпечує всі необхідні заходи за вказівкою головного судді.

2. Комендант спортивних змагань відповідає за підготовку та придатність до використання обладнання та інвентарю для проведення спортивних змагань.

9. Жести та голосові команди суддів

1. Сигнали до учасників подаються рефері поєдинку, шеф-рефері татами жестами, що характеризують певну дію.

№	Жести	Опис жестів
1	Представлення учасників	Стоїть обличчям до суддівського столу і симетрично відносно учасників. В ході представлення учасника простягає в його бік пряму руку
2	Учасники на місця	Прямими руками з вертикально розкритими долонями вказує на місця в центрі майданчика, призначені для початку поєдинку
3	Вітайте поклоном ("Рей")	Вказує на учасників і, потім, згинаючи руки в ліктьових суглобах, направляє пальці один до одного (долоні спрямовані вниз, передпліччя паралельні підлозі) і оголошує "Уклін" ("Рей")
4	Готовність до бою або взяти захват	Стає в лівосторонню стійку, піднімає руки зі стиснутими кулаками на рівні грудей (ліва рука попереду)
5	Початок поєдинку	Піднімає розкриті долонь правої руки до своєї скроні, робить вертикальний рублячий жест долонею вперед між спортсменами, оголошуючи "Файт" або "Хаджиме"

6	Зупинки або переривання поєдинку ("Яме")	Піднімає руку на рівні особи, долонею вперед, пальці вертикально вгору, оголошуючи "Стоп" або "Яме"
7	Вихід за межі майданчика	Малюючи вказівним пальцем у повітрі дві перпендикулярні лінії, уявні межі майданчика, оголошує "Дзьогай" або "Вихід"
8	Попередження та дискваліфікація	Ставить учасників на їх місця, повернувшись всім тілом у бік покараного, вказівним пальцем показує послідовно від своєї скроні: 1. у напрямку його ніг та оголошує "Шидо", або "Перше попередження"; 2. у напрямку середини тулуба та оголошує "Чуй" або "Друге попередження"; 3. у напрямку голови та оголошує "Хансоку Маке" або "Дискваліфікація", після цього вказує в напрямку за межі майданчика з вимогою покинути його
9	Зупинити час	Накласти пальці однієї руки на кисть іншої руки, розташованої перед грудьми, розкритою долонею вниз
10	Початок відліку часу в ході проведення активної технічної дії на землі	Піднімає пряму руку стиснуту в кулак пальцями вниз паралельно землі. Пальцями іншої руки послідовно показує кількість секунд, що пройшли від початку виконання технічної дії
11	Відлік часу п'ять секунд в разі зупинки дії спортсменів на землі	Відкриваючи пальці руки стиснутої в кулак, послідовно показує кількість секунд, що пройшли від початку зупинки дії спортсменів на землі, після цього повертає спортсменів у початкову позицію поєдинку
12	Повернення спортсменів у початкову позицію поєдинку	Якщо бій було зупинено в положенні стійки на ногах, показує двома долонями на центр татамі жестом "учасники на місця", якщо в позицію на землі, показує двома долонями розритими догори рух знизу вгору та потім на центр "учасники на місця", після цього робить жести «готовність до бою» та «початок поєдинку»
13	Якщо в основний або додатковий час не виявлено переможця або якщо активна технічна дія не була зарахована	Схрещує прямі руки знизу долонями до себе та потім розводить їх в сторони

14	Жести рефері щодо фіксації активної технічної дії	В разі коли рефері поєдинку або шеф-рефері татамі побачили активну технічну дію (останній може подати сигнал щодо цього рефері поєдинку), вони показують наступні жести в бік спортсмена, який зробив активну дію: Оцінка "Іппон" піднімає від грудей руку вгору; Оцінка "Вадза-арі" – рух рукою від грудей в сторону під 90 градусів; Оцінка "Юкка" – рух рукою від грудей в сторону під 45 градусів вниз.
15	Оголошення переможця	Поставивши обох учасників на їх місця, в ході оголошення переможця, підняти від своїх грудей в напрямку голови переможця найближчу до нього руку

2. Жести показуються близько трьох секунд. Спочатку показується виконана дія, а потім відповідна оцінка, зауваження або попередження.

V. Обладнання місць спортивних змагань

Офіційні спортивні змагання згідно з Постановою КМУ від 18.12.1998 № 2025 «Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів» проводяться тільки на спортивних спорудах і у спеціально відведених місцях, прийнятих до експлуатації комісіями з контролю за станом спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних заходів суддівськими колегіями, у разі суворого дотримання всіма суб'єктами норм і правил експлуатації споруд та місць розташування учасників заходу, місць загального користування, інженерних систем та систем оповіщення, санітарно-гігієнічного режиму приміщень, арен і територій; норм готовності засобів пожежогасіння, спортивно-технологічного устаткування та інвентарю; правил проведення спортивних змагань з видів спорту, правил поведінки учасників і глядачів, правил пожежної безпеки, інших нормативних актів та вимог.

1. Майданчик для поєдинку

1. Місце спортивних змагань ділиться на дві зони: зону спортивних змагань і технічну зону. Зона спортивних змагань складається з м'якого покриття визначеного стандарту – Татамі. Татамі – є м'яким покриттям, що складається з окремих листів та щільно обгорнуто вініловою поверхнею, або може бути виготовлено з м'якого вінілового матеріалу, що з'єднується між собою. Розміри листа татамі мають бути 2 метри x 1 метр або 1 метр x 1 метр завтовшки 0,04 або 0,05 метра.

2. Спортивні змагання з комбат Дзю-Дзюцу можуть проводитися на татамі, що складається з робочої зони та зони безпеки. Робоча зона має бути розміром не менше 6 метрів x 6 метрів і не більше 8 метрів x 8 метрів. Зона безпеки викладається за периметром робочої зони та має бути іншого кольору. Зона безпеки за розмірами має бути не менше одного метра, на міжнародних спортивних змаганнях – не менше двох метрів довкола робочої зони татамі.

3. Зона спортивних змагань має бути оточена технічною зоною майданчика

шириною мінімум один метр, на міжнародних спортивні змагання – мінімум два метри.

Візуальний приклад майданчика для спортивних змагань з комбат Дзю-Дзюцу (Додаток 5).

2. Інвентар для проведення спортивних змагань

1. Звуковий сигнал (гонг) може бути будь-якої системи, що забезпечує гучне звучання.

2. Ваги для зважування мають бути точно вивірені згідно з еталоном.

3. Секундоміри мають бути з пристроєм для зупинки та включення без скидання показань до закінчення поєдинку.

4. Для інформування учасників спортивних змагань і представників щодо програми, графіків та ходу спортивних змагань встановлюється інформаційний щит. Розміри і конструкція щита, місце його встановлення узгоджують з секретаріатом спортивних змагань до початку проведення спортивних змагань.

5. Представники команд забезпечують своїх спортсменів поясами червоного або білого (синього) кольору, а також іншим необхідним екіпіруванням в залежності від розділу спортивних змагань (рукавичками з відкритими пальцями не менш ніж вісім унцій, шоломами, капами, захистом паха та гомілки).

3. Вимоги до місць спортивних змагань

1. Майданчик має бути освітлений зверху світильниками відбитого або розсіяного світла із захисною сіткою. Коефіцієнт природного освітлення залу має бути не менше 1:6.

2. Під час проведення спортивних змагань в приміщенні температура повітря має бути від +15 до +25 С. Вентиляція має забезпечувати триразовий обмін повітря за годину.

3. В ситуації проведення спортивних змагань на відкритому повітрі температура має бути від +15 до +25 С. Майданчик має бути захищений від попадання прямих сонячних променів.

VI. Правила суддівства

1. Зміст поєдинку

1. Дозволяється виконувати кидки, больові і задушливі прийоми, удари руками і ногами, імітацію ударів, а також інші атакуючі та захисні дії у певних положеннях учасників.

2. Положення учасників:

1) стоячи – положення спортсмена, коли він торкається майданчика тільки ступнями ніг (стоїть на ногах);

2) партер – положення спортсмена, коли він торкається майданчика (або спирається масою тіла на суперника, який лежить на майданчику на спині) ще будь-якою частиною тіла, крім ступенів ніг.

3. Кидком вважаються:

- дія учасника, в результаті якої суперник втрачає рівновагу і падає на килим, на спину або на бік, або на живіт з подальшою фіксацією і імітацією

добивання. Кидки діляться на амплітудні кидки з відривом двох ніг від підлоги і на кидки звалюванням:

- амплітудний кидок з відривом двох ніг від підлоги зараховується, коли один з учасників технічною дією переводить суперника з позиції стоячи в позицію партер, в результаті дві ноги якого відриваються від килима в повітря, і суперник падає на спину або бік. Якщо суперник падає на живіт, кидок зараховується в разі подальшої фіксації суперника в позиції на животі протягом трьох секунд і безконтактної імітації добивання зверху в хребет;

- кидком звалюванням вважається кидок, в разі якого один з учасників технічною дією переводить іншого з позиції стоячи в позицію партер, без відриву двох ніг, в результаті чого суперник падає на спину, бік або на живіт (з подальшою фіксацією і безконтактною імітацією добивання в хребет).

4. Больовими і задушливими прийомами вважаються дії:

- больовим прийомом вважається захоплення руки, стопи, зап'ястка, плеча або ноги суперника, що дозволяє: згинання (важіль) або обертання в суглобі (вузол), ущемлення сухожилів або м'язів і змушує суперника визнати себе переможеним. Техніки включають будь-які дії/техніки, які конкретно не згадані в пункті 12 «Заборонені прийоми та дії»;

- задушливим прийомом вважається механічне стиснення органів дихання і кровообігу шляхом стискання, в результаті якого суперник подає сигнал здачі або починає втрачати свідомість. Техніки включають будь-які дії/техніки, які конкретно не згадані в пункті 12 «Заборонені прийоми та дії».

Кімоно та всі його матеріали, включно з лацканами, можна використовувати, щоб утримувати, захищатись, підкоряти та душити суперника.

Больовий або задушливий прийом проводиться протягом 30 секунд і триває навіть після закінчення часу поєдинку і зараховується суддями після сигналу капітуляції суперника.

5. Удари та імітація добивання ударами.

Удари, що виконуються руками і ногами (у тому числі колінами) в дозволені для їх нанесення місця. Оцінюються тільки точні акцентовані удари, які спричинили втрату рівноваги в додатковий час або неможливість продовжувати поєдинок більше ніж три секунди;

Дозволені удари:

- у дисципліні Фулл-Комбат руками та ногами в голову, корпус, по кінцівках суперника; колінами і ліктями в корпус по кінцівкам суперника; удар молотом по голові дозволено в віковій категорії понад 18 років;

- у дисципліні Клоз-Комбат удари можуть завдаватися, тільки в захваті, ногами, колінами та ліктями в корпус та кінцівки суперника.

Заборонені удари:

- колінами, ліктями, пальцями, головою та незахищеною рукавичками частиною кисті в голову суперника;

- будь-які удари в хребет, горло та прямі удари у суглоби суперника.

Імітація добивання ударами оцінюється тільки в тому разі, коли вона була виконана точно, з широкою амплітудою та перенесенням маси тіла в удар у татамі, чітко (з повною фіксацією суперника на татамі на спині, боку або животі) в незахищену поверхню, мінімум три рази. В випадках коли

суперник встиг закритися ліктями, імітація не зараховується. Імітація удару рукою оцінюється тільки у разі, коли учасник, який атакує, знаходиться в стійкому положенні, стоячи або стоячи на колінах, а його суперник – в положенні лежачи на спині, боку або животі.

Імітація добивання ударами виконується з наступних позицій:

- з позиції сидючи на животі або грудях суперника зверху, коли суперник лежить на спині, його голова зафіксована, не захищена і щільно притиснута до підлоги (імітація удару добивання виконується кулаком або ліктем поруч із головою суперника в татамі);

- з позиції сидючи на спині суперника зверху, коли суперник лежить на животі, його хребет зафіксований і не захищений (імітація удару добивання виконується безконтактно ліктем у напрямку хребта суперника);

- з позиції стоячи на колінах з боку спини або голови суперника, фіксуючи ліктями корпус суперника зверху, коли суперник лежить на боці або на спині, його хребет або голова зафіксовані та не захищені (імітація удару добивання виконується безконтактно коліном у напрямку хребта або голови суперника).

6. Утриманням суперника на спині вважаються такі дії:

Утримання суперника на спині протягом 10 секунд, коли зафіксованим до татамі є більш ніж 50 відсотків хребта суперника, та спортсмен, який утримує, перебуває у положенні груди або бік до грудей суперника, який утримується. Утримання не зараховується, якщо спортсмен який захищається, утримує двома ногами будь яку частину тіла суперника або утримує двома руками шию та голову спортсмена, який атакує.

2. Початок і кінець поєдинку

1. Перед початком поєдинку учасники після їх виклику встають з країв майданчика.

2. Учасник, викликаний першим (з червоним поясом), стає праворуч від рефері, а його суперник (з білим поясом або синім) – зліва. В момент виходу на майданчик, та їдучи з майданчика, учасники мають виконати уклін.

3. Перед початком поєдинку учасники за командою рефері займають свої місця в центрі майданчика і за командою "Уклін" ("Рей") виконують уклін рефері, а потім один одному.

4. Поєдинок закінчується за командою рефері.

5. Після закінчення поєдинку учасники займають ті самі місця на майданчику, що й перед початком поєдинку для оголошення переможця. Після оголошення переможця учасники виконують уклін один одному, потім рефері і виходять з майданчика.

6. Удар або кидок, розпочатий або той, що проводиться одночасно з сигналом закінчення поєдинку, підлягає оцінці.

3. Хід і тривалість поєдинку

1. Тривалість поєдинку встановлюється Положенням у межах:

- для дорослих та юніорів – 3-5 хвилин +15 секунд. Для дорослих та юніорів основний час поєдинку становить 3 хвилини, додатковий час 2 хвилини триває до першої активної технічної дії. В разі неможливості виявлення переможця в основний та додатковий час дається ще 15 секунд додаткового

часу – раунд Голден Скор. В разі невиявлення переможця в основний, додатковий та Голден Скор раунди – обидва бійці дискваліфікуються;

- для юнаків час поєдинку – 2-4 хвилини + 15 секунд. Основний час – 2 хвилини, додатковий час до першої активної технічної дії – 2 хвилини. За потреби другий додатковий час – 15 секунд раунд Голден Скор. Для молодших юнаків 8-11 років можливо встановлення основного часу – 2 хвилини, та додаткового часу до першої активної технічної дії – 1 хвилина. За потреби другий додатковий час – 15 секунд раунд Голден Скор.

2. Відлік поєдинку починається з першої команди рефері «Бій» («Хаджиме»). Рефері зупиняє бій, коли час раунду вичерпано і після сигналу технічного секретаря щодо закінчення часу бою дає команду «Стоп Час» («Мате»). Рефері не зупиняє бій після закінчення часу в тих випадках коли триває виконання больового або задушливого прийому або утримання в партері до тих пір, поки не вичерпається час відведений на виконання цих технічних дій або суперник не подасть сигнал капітуляції.

3. Час перерв рефері «Зупинити час», що супроводжуються жестом, не включається в чистий час поєдинку.

4. В випадках коли суперники в позиції партера на землі не змінюють позицію на протязі 10 секунд та не виконують в цей час технічну дію, рефері зупиняє поєдинок та повертає спортсменів в стартову позицію в центрі татамі.

5. В випадках коли суперники (або один з суперників) в позиції стійка на двох ногах не роблять спроб атакуючих дій в напрямку суперника на протязі 15 секунд, рефері зупиняє поєдинок дає попередження одному пасивному спортсмену або обом пасивним спортсменам та повертає спортсменів в стартову позицію в центрі татамі.

6. Протягом поєдинку учасники не мають права залишати майданчик без дозволу рефері. За потреби учасник може за вказівкою рефері залишити майданчик для впорядкування костюма (екіпірування).

4. Кількість поєдинків

1. У випадках коли спортивні змагання тривають один день, кількість поєдинків для дорослих не може перевищувати вісім.

2. У випадках коли спортивні змагання тривають більше одного дня, кількість поєдинків у день не може перевищувати п'ять.

3. У випадках коли для юнаків спортивні змагання проходять в один день, кількість поєдинків не може перевищувати шість.

4. Відпочинок між поєдинками має бути не менше 15 хвилин, а перед півфінальними або фінальними поєдинками не менше 20 хвилин.

5. Результат і оцінка поєдинку

1. Результатом поєдинку може бути перемога одного з учасників і поразка іншого, а також поразка обох учасників.

2. Перемога може віддаватись в наступній послідовності:

1) чиста перемога (в основний або додатковий час);

2) за попередженнями в основний час (штрафи за заборонені дії чи виходи за межі майданчика);

- 3) за першою активною дією в додатковий час;
- 4) за перевагою в активності (оцінках) в основний час поєдинку;
- 5) за результатом раунду Голден Скор.

6. Чиста перемога в основний та додатковий час поєдинку

1. Чиста перемога ("Іппон") присуджується:

- 1) за виконання больового або задушливого прийому, нокауту, повторного нокдауну;
- 2) у разі явної переваги одного з учасників;
- 3) у разі зняття з поєдинку або дискваліфікації суперника;
- 4) у разі неможливості продовжувати поєдинок (відмова, неявка, зняття лікарем, представником);
- 5) безконтактна імітація ударів у голову або хребет з повним контролем суперника в партері, якщо суперник не здатний захиститися від удару, що завдається.

2. Задушливий прийом зараховується у разі, коли один з учасників, під час проведення йому задушення, подає сигнал здачі або присутні ознаки втрати свідомості.

3. Больовий прийом зараховується, якщо один із учасників під час захоплення рук, ніг, зап'ястя, плеча або стопи сигналізує здачу або рефері визначає точне виконання больового прийому, подальше виконання якого призведе до ризику травмування спортсмена та зупиняє бій до сигналу капітуляції. Рефері може зупинити бій, якщо учасниками є юнаки або діти, та продовження дії може призвести до травми.

Сигналом капітуляції є:

- спортсмен двічі стукає рукою у суперника, землю або у себе в чіткій та видимій формі;
- дворазовий удар спортсмена ногою у землю, коли руки затиснуті суперником;
- спортсмен усно сигналізує, вимагаючи зупинити матч;
- спортсмен кричить або видає звук, що виражає біль, перебуваючи на больовому або задушливому прийомі;
- рефері бачить, що продовження виконання больового або задушливого прийому може призвести до серйозної фізичної травми спортсмена;
- для вікових категорій юнаків молодшого віку 8-11 років виконання больових та задушливих прийомів оцінюється в разі чіткого виходу суперника на позицію зафіксованого розтягнутого або скрученого суглоба або чіткої фіксації шиї суперника на задушливому прийомі.

4. Нокаут зараховується у разі, коли один з учасників у результаті отриманого удару, кидка або іншої технічної дії не в змозі продовжувати поєдинок протягом п'яти секунд;

5. Повторний нокдаун зараховується у разі, коли один з учасників в результаті отриманого удару, кидка або іншої технічної дії вдруге не в змозі продовжувати поєдинок протягом трьох секунд.

6. Якщо в ході поєдинку одним з учасників демонструється втрата бажання продовжувати поєдинок або атака ведеться в односторонньому порядку без відповіді з боку суперника більш п'яти секунд або спортсмен пропускає п'ять

точних ударів поспіль в незахищену голову, поєдинок зупиняється, його супернику присуджується перемога у вигляді явної переваги.

7. Якщо в ході поєдинку один з учасників у положенні партеру зафіксував другого учасника, який у результаті фіксації не здатний захистити життєво важливі органи і змінити положення тіла, і робить трикратну чітку імітацію ударів в голову або хребет (або поряд з головою або хребтом в татамі) руками ліктями або колінами. Така імітація оцінюється як чиста перемога, нанесення контактних ударів у хребет або колінами і ліктями в голову – призводить до дискваліфікації учасника, який б'є.

Імітація не оцінюється у разі, якщо другий учасник активно фіксує ногами або руками тулуб або кінцівки учасника, який б'є, і центр ваги учасника, який б'є, не надає фіксуючого впливу на учасника, який захищається. Якщо центр ваги атакуючого учасника перенесено до голови суперника і створює фіксуючий вплив на суперника, в результаті чого фіксація ногами або руками атакуючого не призводить до активних захисних дій того, хто захищається – імітація добивання оцінюється.

8. Учасникам дозволяється вибивати суперника за межі майданчика ударами або кидками, в результаті чого суперник карається попередженням за вихід. Вибиванням не вважається виштовхування суперника за межі майданчика двома руками або вихід в обопільному захваті.

7. Перемога в додатковий час до першої активної дії

1. Після закінчення основного і додаткового часу, дається час до першої активної дії.

2. Крім всіх активних дій, що призводять до чистої перемоги в додатковий час, активною дією також вважається:

1) удар, що спричинив втрату рівноваги;

2) амплітудний кидок на спину або бік, з відривом двох ніг суперника від татамі;

3) кидок звалюванням з подальшою фіксацією суперника на спині більше трьох секунд, коли фіксується більш ніж 50 відсотків хребту;

4) одностороння – тривала атака більше трьох секунд та більше п'яти влучних ударів без відповіді, що призводять до втрати рівноваги та спроможності захищатись суперником;

5) витіснення суперника ударами або кидком за межі майданчика;

6) безконтактна імітація ударів у голову або хребет у разі повного контролю суперника в партері, якщо суперник не здатний захиститися від ударів;

7) дискваліфікація учасника за вихід за межі майданчика або будь-яка заборонена технічна дія;

8) для дисципліни Граунд-Комбат активною технічною дією також вважається фіксація суперника на спині з різних положень протягом 10 секунд, коли притиснутими до татамі є більше 50 відсотків хребту суперника та імітація добивання ударами в хребет та в голову.

8. Перемога за перевагою в активності (оцінках) в основний час поєдинку

Якщо після закінчення основного і додаткового часу переможець не визначився, судді визначають переможця об'єктивно за перевагою в активності

в основний час поєдинку - за кількістю активних технічних дій в основний час поєдинку, або якщо кількість активних дій в основний час двобою було рівним за останньою виконаною технічною дією.

Активними технічними діями в основний час поєдинку, які визначають його результат і фіксуються суддями, вважаються:

Оцінка Вадза-арі:

- удари, що призвели до нокдауну суперника.

Оцінка Юкка:

- удар, що призвів до втрати рівноваги суперником;

- амплітудні кидки з відривом двох ніг;

- кидки звалюванням з фіксацією на спині три секунди (за умови фіксації 50 відсотків хребту до татамі);

- попередження суперника за пасивне ведення бою;

- подвійне попередження суперника;

- чітке виконання больового або задушливого прийому, що не призвело до капітуляції суперника але тривало протягом щонайменше 20 секунд в разі відкритого рефері відліку часу (початком відліку часу є момент виходу на позицію до виконання технічної дії та початок больового або задушливого впливу);

- для дисципліни Граунд-Комбат активною технічною дією в основний час поєдинку також вважається фіксація суперника на спині з різних положень протягом 10 секунд, коли притиснутими до татамі є більше 50 відсотків хребту суперника.

В разі фіксації активних технічних дій в основний час поєдинку (крім нокдауну) бій не зупиняється.

Переможець виявляється після підрахунку активних технічних дій в основний час поєдинку. Оцінка Вадза-арі має перевагу над всіма оцінками Юкка.

У випадках рівній кількості оцінок перевага віддається спортсмену, який виконав технічну дію останнім. Якщо активності не зафіксовано, призначається додатковий раунд Голден Скор (15 секунд).

9. Перемога за перевагою в екстра раунді Голден Скор

У випадках, коли жоден із спортсменів не виконав активних дій в основний та додатковий час поєдинку, рефері призначає екстра-раунд Голден Скор, який триває 15 секунд чистого часу.

У дисциплінах Фулл-Комбат і Клоз-Комбат активні дії, що призводять до негайної перемоги протягом 15 секунд додаткового раунду (за пріоритетністю):

- 1) Будь-яке попередження за порушення правил спортсменом;

- 2) Перший дотик до татамі суперником третьою точкою його тіла крім ступнів ніг або падіння на спину або бік (для дисципліни Граунд-Комбат). При обопільному падінні виграє спортсмен, що знаходився зверху. При обоюдному падінні спортсменів без явного домінування одного з них, бій продовжується до технічної дії або до закінчення часу поєдинку;

- 3) Виконання будь-якої технічної дії, з описаних вище для основного та додаткового раундів поєдинку:

- нокаут, нокдаун і будь-який удар, приведений до втрати балансу

суперником;

- вибивання суперника ударами за межі робочої зони площадки;
- атака без відповіді трьома точними акцентованими ударами підряд у голову (для Фулл-Комбат) або в корпус (для Клоз-Комбат);
- кидок суперника на татами, на будь яку частину тіла (при взаємному падінні виграє той, хто виявився в положенні зверху);
- імітація добивання ударів у положенні на землі;
- больовий або задушливий прийом.

4) Положення спортсменів у момент закінчення поєдинку: перемогу одержує спортсмен, що займає домінуючу позицію зверху або виконує больовий або задушливий прийом. Пріоритет віддається тому спортсмену, активно виконуючому технічну дію;

5) Більш активне ведення бою одним зі спортсменів у вигляді атакуючих дій у напрямку суперника (може знадобитися оцінка часу активних дій кожного із спортсменів).

У дисципліні Граунд-Комбат, активні дії, що призводять до негайної перемоги протягом 15 секунд додаткового раунду (за оцінками пріоритетності):

- будь-яке порушення правил оператором;
- будь-яке падіння суперника на спину або на бік;
- імітація добивання в положенні на землі;
- виконання больового або задушливого прийому;
- перебування в домінуючому положенні зверху або виконання больового або задушливого прийому, що триває в момент завершення чистого часу екстра раунда;
- більш активне ведення бою одним зі спортсменів.

Уточнення до визначення переможців в екстра-раунді Голден Скор:

1) У разі одночасного виконання технічних дій (больовий або задушливий прийом) обома спортсменами під час закінчення екстра-раунду, перевага віддається тому спортсмену, який знаходився зверху;

2) У випадках, коли один спортсмен виконує технічну дію (больовий або задушливий прийом), а його суперник знаходиться зверху, але не виконує ніякої технічної дії при завершенні екстра-раунду, перевага віддається тому спортсмену, який виконує технічну дію;

3) У випадках, коли спортсмени не виконали ніякої технічної дії протягом всього бою і не змогли визначити переможця в екстра-раунді Голден Скор, програє той спортсмен, що має попередження за порушення Правил в основний час поєдинку;

4) У випадках, коли обидва спортсмени мають попередження в основне час поєдинку, програє спортсмен, який отримав попередження останнім.

10. Зняття, дискваліфікація

1. Зняття, дискваліфікація.

Учасник знімається з поєдинку рішенням головного судді із присудженням його супернику чистої перемоги:

- зняття з поєдинку або дискваліфікація суперника - відбувається після триразового попередження учасника щодо заборонених дій або виходів за межі майданчика (або відразу у додатковий час);
- після забороненої дії, що спричинила травму суперника;

- за завдання активних акцентованих ударів у хребет, колінами і ліктями в голову;
- у разі якщо учасник за висновком лікаря не може продовжувати поєдинок під час захворювання або через травму, отриману ним під час поєдинку;
- за неявку на килим протягом понад дві хвилини після першого виклику;
- за невідповідність до поєдинку (відсутність необхідного екіпірування або костюма, невідповідність костюма затвердженому Правилами стандарту) протягом двох хвилин після першого виклику;
- за грубу та неетичну поведінку стосовно суперника, учасників, суддів та глядачів, за відмову виконувати ритуал спортивних змагань, привітати суперника або за виконання його свідомо некоректно;
- порушення правил подачі апеляцій (протестів) на рішення суддів у вигляді грубих емоційних вербальних претензій чи образ суддів з боку спортсмена чи представника його команди (попередження чи дискваліфікацію отримує як спортсмен так і представник його команди);
- за проведення забороненого прийому, внаслідок якого суперник отримав травму та за висновком лікаря не може продовжувати участь у спортивних змаганнях;
- за невихід на поєдинок;
- за обман суддів.

У випадках коли бійці одночасно допускають порушення Правил і підлягають дискваліфікації, обидва вважаються такими, які програли.

11. Ухилення від боротьби або пасивне ведення бою

1. Ухилення від боротьби карається попередженням. Ухиленням від боротьби вважається:

- 1) вихід за межі майданчика в поєдинку стоячи (якщо дві ноги опинилися за межами майданчика) або виповзання в положенні лежачи (якщо центр ваги перемістився за межі майданчика);
- 2) умисне звернення до лікаря з метою відпочити та відновитися;
- 3) використання захоплень тільки для захисту, без реальних спроб атаки;
- 4) умисне "затягування часу" – приведення у безлад костюма або екіпіровки учасника, тривале поправлення костюма або екіпіровки тощо;
- 5) навмисне тривале протягом 15 секунд ухилення від контакту з суперником та розвертання спиною до суперника з рухом в напрямку від суперника;
- 6) пасивне ведення бою – відсутність атакуючих дій в бік суперника протягом 15 секунд або відсутність жодних спроб активних технічних дій протягом основного чи додаткового часу поєдинку.

2. Учасники, зняті з поєдинку за ухилення від боротьби у фіналі, позбавляються медалей.

12. Поєдинок у межах та поза межами майданчика

1. Положення "поза межами майданчика" вважається, якщо:

- в поєдинку стоячи один з учасників заступив за межі майданчика двома ногами;
- в поєдинку лежачи один із учасників виявився всім тілом за

межами майданчика.

У ході поєдинку положення "поза межами майданчика" визначається рефері поєдинку або шеф-рефері татамі.

2. Якщо учасники опинилися в положенні "поза майданчиком", вони за командою рефері повертаються на середину майданчика і відновлюють поєдинок в стійці. Без команди рефері учасник не може припиняти поєдинок поблизу межі майданчика.

3. Будь-яка технічна дія, розпочата в положенні "поза майданчиком", не оцінюється. Кидок, розпочатий на майданчику, оцінюється і в тому випадку, якщо він закінчується "поза майданчиком".

4. Утримання, небезпечні позиції, больові і задушливі прийоми, розпочаті на майданчику, дозволяється проводити до тих пір, поки один з учасників торкається будь-якою частиною тіла робочої зони майданчика.

13. Заборонені прийоми і дії

1. У спортивних змаганнях забороняється:

- 1) кидати суперника на голову та шию;
- 2) кидати захопленням за голову двома руками (без захоплення руки або костюма суперника, який атакується);
- 3) навмисно затискати суперникові рот і ніс, перешкоджаючи диханню;
- 4) дряпати, кусати, щипати, вичавлювати або бити в очі суперника;
- 5) скручувати або прогинати назад шию, хребет суперника;
- 6) використовуючи масу тіла, ліктями та колінами натискати на горло, скроні, обличчя суперника між бровами та лінією рота;
- 7) захоплювати, натискати, упиратися руками, ногами в пах;
- 8) робити захоплення за волосся та вуха, душити пальцями рук за горло;
- 9) виламувати, викручувати пальці проти природного згину їх суглобів (контакт з пальцями рук і ніг під час виконання больового на кисть чи стопу, без виконання больового прийому пальці - не заборонено);
- 10) проводити «важіль» коліна, перегинаючи ногу не в площині її природного згину (згинання або надмірне розгинання коліна убік, скручування або обертання заборонено; виконання прямого важіля коліна, в разі якого нога захоплюється і закріплюється між ногами і руками, коли колінна чашка суперника спрямована до тіла – дозволено;
- 11) проводити больові і задушливі прийоми ривком;
- 12) виконувати задушливі прийоми з використанням поясу;
- 13) навмисно відповзати, йти з майданчика;
- 14) наносити будь-які удари в пах, хребет, потилицю, тім'я, суглоб проти їхнього природного згину, прямі удари ногою нижче коліна та у стопи;
- 15) виконувати стусани й удари пальцями, долонею, ребром долоні, відкритою рукавичкою, головою в обличчя;
- 16) наносити активні удари коліном або ліктем в голову суперника;
- 17) виконувати скручування п'яти в разі зафіксованого колінного суглобу суперника;
- 18) наносити удари ногами з положення "стоячи" суперника, який знаходиться в положенні "поєдинку лежачи";
- 19) виходити або виповзати за межі майданчика;
- 20) в категорії юнаків заборонено піднімати лежачого на спині суперника і

бити його тілом у татамі;

21) якщо судді не помічають проведення забороненого прийому одним з учасників, потерпілому дозволяється подати сигнал голосом чи жестом. Подача помилкового сигналу розглядається і карається як заборонений прийом або сигнал "здачі";

22) у категоріях молодших юнаків 8-11 років заборонено виконувати задушливі прийоми двома руками (без захоплення руки або костюма суперника) з одночасним скручуванням шийних хребців суперника;

23) у вікових категоріях до 18 років в дисципліні Фулл-Комбат заборонено бити удар молотом;

24) навмисно наносити травми супернику;

25) ухилятися від боротьби.

2. Також заборонені такі дії:

1) захоплення за край або покриття майданчика;

2) навмисне приведення свого костюма в безлад, зняття або викидання будь-якої частини екіпіровки, перев'язування пояса і поправлення костюма без дозволу рефері;

3) у дисципліні Граунд-Комбат забороняється стояти на ногах більше трьох секунд;

4) суперечки із суддями, образу суддів спортсменом чи представником команди, груба емоційна усна апеляція до рішень суддів, порушення процедури подачі протестів;

5) затримка та навмисне затягування початку, течії, кінця поєдинку через запізнення, невідповідність екіпірування стандарту, відмову залишати майданчик;

6) розмова учасників з рефері або між собою;

7) виходити на поєдинок в гі та іншому спорядженні, що не відповідає стандартам Федерації.

14. Зауваження та попередження

1. Залежно від серйозності порушення рефері оголошує учаснику в послідовності: перше зауваження (усне) або відразу перше попередження, друге попередження і дискваліфікацію.

2. Рефері має право зробити учаснику "усне зауваження" за дії, які можуть призвести до порушення цих Правил.

3. Усне зауваження не фіксується і не впливає на результат поєдинку.

4. Попередження – оголошується учаснику за всі значні порушення Правил або за повторне порушення після отримання "усного зауваження".

5. Порушеннями Правил, за які учаснику може бути зроблено попередження, або за які він може бути знятий з одного поєдинку чи з спортивних змагань, вважаються:

1) запізнення на майданчик;

2) всі види ухилення від боротьби та інші заборонені дії;

3) порушення дисципліни;

4) розмови на майданчику;

5) вихід за межі майданчика;

6) підказки, супроводжувані неетичним поведінням представника,

тренера або інших учасників його команди, які знаходяться поблизу майданчика;

7) за непередготовленість або запізнення на поєдинок більше 30 секунд після першого виклику учаснику оголошується зауваження, більше однієї хвилини – попередження, понад дві хвилини – дискваліфікація;

8) в випадках коли учасник, захоплений на больовий, задушливий прийом або утримання, вивіз за межі майданчика, йому відразу оголошується попередження за умисний вихід за межі майданчика – перше, друге попередження або зняття з поєдинку;

9) порушення правил подання апеляції на рішення суддів у вигляді грубих та неетичних усних вимог до зміни рішень суддів або образу суддів.

15. Оголошення результату поєдинку

1. Оголошення результату поєдинку у разі перемоги нокаутом, больовим або задушливим прийомом, з причини переконливої переваги оголошується так: у цьому поєдинку перемогу здобув боєць з червоним (білим або синім) поясом (прізвище та команда переможця).

2. В ситуації зняття, дискваліфікації, відмові або неявки суперника результат поєдинку оголошується так: у цьому поєдинку дострокову перемогу здобув учасник з червоним (білим або синім) поясом (прізвище та команда переможця).

3. В разі перемоги активними діями в основний час: у цьому поєдинку перемогу активними діями в основний час здобув учасник з червоним (білим або синім) поясом (прізвище та команда переможця).

16. Протести

1. Протест подається у письмовій формі у зв'язку з появою претензій однієї з команд до суддівського рішення, яке на її погляд є порушенням цих Правил або має ознаки неординарної ситуації. Протести може бути письмовими чи миттєвими усними.

2. Процедура подачі письмового протесту:

1) письмовий протест подається головному судді спортивних змагань представником (тренером, капітаном) команди;

2) у письмовому протесті формулюється причина його появи і обов'язково вказується посилання на пункт цих Правил, що був порушений;

3) письмовий протест за результатом поєдинку подається після поєдинку та до закінчення кола в даній ваговій категорії;

4) протест у разі виникнення неординарної ситуації, порушення Положення, порядку зважування та жеребкування учасників, складання пар, неправдива інформація, що виходить від офіційних осіб тощо, подається відразу після її виникнення з тим, щоб суддівська колегія мала можливість оперативно прийняти рішення з мінімальним збитком для ходу і результатів спортивних змагань.

3. Розгляд письмового протесту:

1) у разі прийняття протесту до розгляду, він розглядається апеляційною комісією з трьох суддів (які не представляють території зацікавлених сторін), які мають приймати рішення голосуванням. Комісію формує головний суддя із залученням суддів, які, можливо, допустили порушення Правил, в якості свідків

ситуації, що стала причиною появи протесту, а також представників зацікавлених сторін (без права участі в обговоренні протесту). Головний суддя зачитує членам комісії зміст протесту, пропонує переглянути надані відео моменту, за яким проводиться розгляд протесту, та пропонує проголосувати ЗА чи ПРОТИ задоволення протесту (без висловлювання своїх позицій членами комісії);

2) час процедури розгляду письмового протесту не має перевищувати п'яти хвилин;

3) рішення за поданими протестами виносяться в день їх подання: за результатами поєдинку в особистих спортивних змаганнях – до початку поєдинків наступного кола, в командній зустрічі – до початку наступного поєдинку;

4) в інших випадках – у строки, що забезпечують можливість виправлення допущених помилок з мінімальним збитком для ходу спортивних змагань;

5) головний суддя під час розгляду письмового протесту за необхідності може здійснити перегляд відеозапису;

6) рішення за протестом приймається головним суддею, щодо якого інформуються зацікавлені сторони в письмовому вигляді;

7) спори, довгі обговорення та пояснення Правил сторонам суддями суворо забороняються;

8) окремі процедури та умови подачі письмового протесту можуть регулюватись Регламентом змагань або внутрішніми інструкціями Федерації.

4. Грубе наполягання на своїй думці з боку представника команди або спортсмена оцінюється як образа всієї суддівської колегії та призводить (у виняткових випадках) до зняття спортсмена або всієї команди зі спортивних змагань.

5. Форма письмового протесту (Додаток 6).

6. Процедура подання та розгляду моментального усного протесту:

1) Моментальний усний протест може подаватись тільки в основний час поєдинку секундантом (представником команди) спортсмена в разі, якщо він впевнений, що рефері допустив помилку в ході оцінювання або не оцінювання технічних дій спортсменів або порушень ними чи самим рефері Правил;

2) Моментальний усний протест може подаватись лише один раз протягом основного часу поєдинку;

3) Моментальний усний протест подається шляхом підняття руки з карткою кольору поясу спортсмена, інтереси якого представляє секундант;

4) Побачивши сигнал наявності протесту, рефері поєдинку або шеф-рефері татамі може зупинити бій в момент коли спортсмени не проводять активні атакуючі чи технічні дії, підійти до секунданта або запросити його до суддівського столу, вислухати суть протесту та в разі необхідності передивитись відео епізоду, який є предметом протесту;

5) Рефері поєдинку та шеф-рефері татамі проводять коротку консультацію та рефері поєдинку відповідними жестами показує рішення за протестом;

6) Час розгляду моментального усного протесту не має перевищувати двох хвилин часу;

7) Якщо такий протест відхилено або він за суттю не відповідає Правилам, спортсмен, який представляє апелюючу сторону, отримує попередження.

VII. Правила суддівства в дисципліні Фулл-Комбат (повний бій)

1. Зміст поєдинку

1. Дозволяються виконувати кидки, не заборонені цими Правилами.

Больові і задушливі прийоми, удари руками і ногами в голову, тулуб та ноги, що дозволені Правилами.

Здійснювати імітацію ударів, а також інші атакуючі та захисні дії у певних положеннях учасників.

2. Заборонені дії згідно з Правилами.

3. Екіпірування учасників складається з сертифікованого гі з символікою федерації, замісних рукавичок вісім унцій, пахового бандажу, захисного бандажу на гомілці, м'якого захисного шолому згідно з віковими категоріями.

2. Початок і кінець поєдинку

1. Перед початком поєдинку учасники після виклику шикуються з країв майданчика.

2. За командою рефері:

1) учасники підходять до центру майданчика та встають один від одного на відстані двох метрів;

2) учасник, викликаний першим (з червоним поясом), стає праворуч від рефері, а його суперник (з білим поясом або синім) – зліва;

3) перед початком поєдинку учасники за командою рефері виконують описаний вище ритуал спортивних змагань;

4) поєдинок починається та закінчується за командою рефері.

3. Після закінчення поєдинку учасники займають ті самі місця на майданчику, що й перед початком поєдинку для оголошення переможця. Після оголошення переможця учасники виконують уклін один одному, потім рефері і виходять з майданчика.

3. Особливості проведення поєдинків і суддівства для вікової категорії молодші юнаки 10-11 років та юнаки 12-13 років

1) Заборонені технічні дії у віковій категорії 10-11 років:

Крім всіх заборонених технічних дій, описаних у цих Правилах для дорослої вікової категорії, також заборонені:

- задушливі прийоми двома руками та двома ногами (без захоплення руки або костюма суперника) з одночасним скручуванням шийних хребців суперника;

- різке виконання больових чи задушливих прийомів (за дотриманням цих правил стежить суддівська бригада, яка зобов'язана фіксувати тільки чіткий вихід больовий чи задушливий прийом, не чекаючи здачі суперника);

- імітація добивання коліном у голову та в хребет.

Для молодших юнаків 10-11 років основний час поєдинку становить дві хвилини, додатковий час – одна хвилина.

Для вікових категорій юнаків молодшого віку 10-11 років виконання больових та задушливих прийомів оцінюється в разі чіткого виходу суперника на позицію зафіксованого розтягнутого або скрученого суглоба або чіткої

фіксації шиї суперника на задушливому прийомі.

2) Заборонені технічні дії вікової категорії 12-13 років:

Аналогічні правилам для дорослої вікової категорії. Додатково заборонено імітацію добивання коліном у голову та в хребет.

Для юнаків 12-13 років основний час поєдинку становить дві хвилини, додатковий час – дві хвилини.

Додатковий час триває до першої активної оцінюваної технічної дії згідно з Правилами для дорослої вікової категорії.

Для вікової категорії юнаків 12-13 років та старших виконання больових та задушливих прийомів оцінюється в разі сигналу здачі суперника подвійним плесканням рукою, ногою або сигналу голосом.

Особливості екіпіровки учасників описані вище (ст. 6 глава III).

VIII. Правила суддівства в дисципліні Клоз-Комбат (ближній бій)

1. Зміст поєдинку

1. Дозволені дії:

виконувати кидки, больові і задушливі прийоми, удари ліктями, колінами і ногами в корпус та стегна, імітацію ударів, а також інші атакуючі та захисні дії у певних положеннях учасників. Удари виконуються ліктями і ногами (у тому числі колінами) в дозволені для їх нанесення місця (тулуб та стегна) тільки в захваті. Оцінюються тільки точні акцентовані удари, які спричинили втрату рівноваги в додатковий час або неможливість продовжувати поєдинок більше, ніж три секунди;

імітація удару оцінюється тільки в тому випадку, якщо вона була виконана точно, з широкою амплітудою та перенесенням маси тіла в удар у татамі (килиму), чітко (з повною фіксацією суперника в домінуючому положення) в незахищену поверхню, мінімум втричі. Якщо суперник встиг закритися, імітація не зараховується.

2. Заборонені дії:

крім описаних вище (ст. 12 гл. VI) заборонених дій, також заборонено будь-які удари ногами та руками в голову суперника.

3. Екіпірування:

учасники спортивних змагань екіпіруються згідно з цими Правилами у складі сертифікованого гі з символікою федерації, паховий бандаж.

2. Початок і кінець поєдинку

1. Перед початком поєдинку учасники після їх виклику шикуються з країв майданчика та за командою рефері:

1) підходять до центру майданчика та встають один від одного на відстані двох метрів;

2) учасник, викликаний першим (з червоним поясом), стає праворуч від рефері, а його суперник (з білим поясом або синім) – зліва;

3) перед початком поєдинку виконують, описаний вище (глава III, ст. 8), ритуал спортивних змагань;

4) беруть обопільний захват гі суперника правою рукою за відворот, лівою рукою за рукав. Положення корпусу має бути прямим;

5) поєдинок починається та закінчується за командою рефері.

2. Після закінчення поєдинку учасники займають ті самі місця на майданчику, що й перед початком поєдинку для оголошення переможця. Після оголошення переможця учасники виконують уклін один одному, потім рефері і виходять з майданчика.

3. В випадках розірвання захвату та розташування учасників на дистанції більше ніж один метр, рефері зупиняє поєдинок та повертає бійців у початкове положення.

3. Особливості проведення поєдинків та суддівства для різних вікових категорій, молодші юнаки 8-11 років та юнаки 12-13 років

Спортивні змагання для цих вікових категорій проводяться аналогічно до спортивних змагань у дорослій віковій категорії, починаючи з позиції стоячи в захваті. Особливості екіпірування учасників описані вище.

1. Дозволені дії:

Для молодших юнаків 8-11 років дозволяється борцівська техніка, включаючи кидки та боротьбу в партері до виконання дозволеної технічної дії.

Для юнаків 12-13 років дозволяється ударна і борцівська техніка (удари ногами, колінами і ліктями в корпус і стегна противника в позиції стоячи), включаючи кидки та боротьбу в партері до виконання дозволеної технічної дії. Дозволено проводити будь-які технічні дії, спрямовані на зміну позиції суперника з метою проведення дій, що оцінюються.

Для вікових категорій юнаків молодшого віку 8-11 років виконання больових та задушливих прийомів оцінюється в разі чіткого виходу суперника на позицію зафіксованого розтягнутого або скрученого суглоба або чіткої фіксації шиї суперника на задушливому прийомі.

Для вікової категорії юнаків 12-13 років та старших, виконання больових та задушливих прийомів оцінюється в разі подання сигналу здачі суперника подвійним плесканням рукою, ногою або сигналу голосом.

2. Заборонені технічні дії у віковій категорії 8-11 років:

Крім всіх заборонених технічних дій, описаних у цих Правилах для дорослої вікової категорії, також заборонені:

- будь-які удари будь-якою частиною тіла, задушливі прийоми двома руками та двома ногами (без захоплення руки або костюма суперника) з одночасним скручуванням шийних хребців суперника;

- різке виконання больових чи задушливих прийомів (за дотриманням цих правил стежить суддівська бригада, яка зобов'язана фіксувати тільки чіткий вихід больовий чи задушливий прийом, не чекаючи здачі суперника);

- імітацію добивання ударами коліном у голову та в хребет.

Для молодших юнаків 8-11 років основний час поєдинку становить дві хвилини, додатковий час – одна хвилина.

3. Заборонені технічні дії вікової категорії 12-13 років:

Аналогічно Правилам для дорослої вікової категорії, додатково заборонено імітацію добивання коліном у голову та в хребет.

Для юнаків 12-13 років основний час поєдинку становить дві хвилини, додатковий час – дві хвилини.

Додатковий час триває до першої активної оцінюваної технічної дії згідно

з Правилами для дорослої вікової категорії.

ІХ. Правила суддівства в дисципліні Граунд-Комбат (бій на землі)

1. Зміст поєдинку

1. Дозволені дії:

Боротьба в партері, больові і задушливі прийоми, утримання на спині, а також інші атакуючі та захисні дії у певних положеннях учасників.

2. Заборонені дії:

крім описаних вище (ст. 12 гл. VI) заборонених дії, також заборонено

- будь-які кидки або інші дії в положенні стоячи та будь-які удари суперника;

- імітація добивання ударами коліном суперника в хребет та в голову в додатковий час поєдинку в вікових категоріях до 14 років;

- перебування у положенні стоячи на двох ногах більше трьох секунд за один раз.

3. Екіпірування:

учасники спортивних змагань екіпіруються згідно з цими Правилами у складі сертифікованого гі з символікою федерації, інший захист не передбачено.

4. Тривалість поєдинку:

Основний час – три хвилини, додатковий час – дві хвилини, екстра раунд Голден Скор – 15 секунд. Загальний час поєдинку не може перевищувати п'ять хвилин 15 секунд у цій дисципліні спортивних змагань.

Для вікових категорій 12-13 років: основний час – дві хвилини, додатковий час – дві хвилини, для 8-11 років: основний час – дві хвилини, додатковий час – одна хвилина, екстра раунд Голден Скор – 15 секунд. Загальний час поєдинку не може перевищувати чотири хвилини 15 секунд у цій дисципліні спортивних змагань.

2. Початок і кінець поєдинку

Перед початком поєдинку учасники після їх виклику шикуються з країв майданчика та за командою рефері:

1) підходять до центру майданчика та встають один від одного на відстані двох метрів;

2) учасник, викликаний першим (з червоним поясом), стає праворуч від рефері, а його суперник (з білим поясом або синім) – зліва;

3) перед початком поєдинку виконують, описаний вище (глава III, ст. 8), ритуал спортивних змагань;

4) стають на одне коліно перед суперником на відстані до одного метру. Положення корпусу має бути прямим;

5) поєдинок починається та закінчується за командою рефері.

Після закінчення поєдинку учасники займають ті самі місця на майданчику, що й перед початком поєдинку для оголошення переможця. Після оголошення переможця учасники виконують уклін один одному, потім рефері і виходять з майданчика.

3. Виявлення переможця

1. В основний час поєдинку перемогу отримує спортсмен, який виконав больовий або задушливий прийом до здачі суперника, або якщо рефері зараховує виконання прийому у віковій категорії юнаків молодшого віку. Також у основний час утримання суперника на спині протягом 10 секунд та чітке активне виконання больового або задушливого прийому протягом принаймні 20 секунд, коли рефері дав команду на відлік часу, вважається активною дією, та впливає на виявлення переможця після закінчення основного та додаткового часу.

2. Якщо в основний час поєдинку жоден спортсмен не виконав технічну дію, що дає йому перемогу, оголошується додатковий час поєдинку до першої активної дії. Такими активними діями крім больових та задушливих прийомів може вважатись:

- утримання суперника на спині протягом 10 секунд, коли зафіксованим до татамі є більше 50 відсотків хребта суперника, та спортсмени перебувають у положенні груди або бік до грудей суперника;
- імітація добивання суперника ударами у визначених Правилами положеннях;
- кожне порушення Правил в цей час карається дискваліфікацією спортсмена.

3. Якщо основний та додатковий час не було виявлено переможця, судді рахують активні дії в основний час поєдинку. В разі рівної кількості активних дій, зараховується остання виконана активна дія. Якщо в цих показниках жоден спортсмен не отримав перевагу, судді призначають ще 15 секунд додаткового часу – Екстра раунд Голден Скор.

Активні дії, що призводять до негайної перемоги під час 15-ти секундного екстра раунду:

- звалювання суперника на спину або на бік;
- імітація добивання в положенні на землі;
- утримання суперника на спині 10 секунд;
- виконання больового або задушливого прийому;
- перебування у домінуючому положенні зверху або виконання больового чи задушливого прийому, що тривають в момент завершення чистого часу екстра раунду;
- будь яке порушення Правил суперником.

4. Серед спортсменів, які не виконали жодної технічної дії протягом усього бою і не змогли визначити переможця в екстра раунді Голден Скор, судді визначають більш активного спортсмена в екстар раунді, який отримує перемогу.

Х. Правила суддівства у дисципліні Самозахист

1. Системи і способи проведення спортивних змагань

1. Під час проведення спортивних змагань учасники виступають в одній загальній групі. До спортивних змагань допускаються спортсмени, які пройшли технічну атестацію на пояса в відповідній Національній Федерації Комбат Дзю-Дзюцу:

- **Чемпіонат Світу:**

- спортсмен, який виступає – не нижче 2-го кю (синій пояс), асистенти - не нижче 3-го кю (зелений пояс);

- **Чемпіонат континенту:**

- спортсмен, який виступає – не нижче 3-го кю (зелений пояс), асистенти - не нижче 4-го кю (помаранчевий пояс);

- **Національний Чемпіонат:**

- спортсмен, який виступає – не нижче 4-го кю (помаранчевий пояс), асистенти

- не нижче 5-го кю (жовтий пояс).

Відповідні сертифікати надаються командами в процесі реєстрації учасників.

2. В самозахисті вагові категорії не передбачені.

3. Порядок виступів учасників визначається жеребкуванням і вибраною системою та способом проведення спортивних змагань.

2. Склад суддівської колегії

1. Виступи учасників судить суддівська бригада у складі: керівник майданчика, рефері, 2 бокових суддів, хронометрист, технічний секретар і інформатор та трійка суддів, які оцінюють дії учасників.

2. Суддівська трійка суддів оцінює дії учасників та підрахунок балів у виступі.

Суддівська трійка суддів є нейтральною та представляє різні команди.

Кожен з трійки суддів приймає рішення з оцінки дій учасників самостійно і в ході розбору протестів і спірних моментів зобов'язаний аргументувати свої дії відповідно до Правил.

3. Рефері, перебуваючи на майданчику, керує ходом виступу, контролює темп нападів і дії асистентів, дає команди асистентам на атаку і зміну виду атак, стежить за тим, щоб поєдинок проходив у суворій відповідності до Правил.

3. Учасники спортивних змагань та асистенти

1. Учасник спортивних змагань проводить виступ, відбиває напади та демонструє техніку, яку оцінюють судді.

2. Асистенти виконують різні атакуючі дії за командою рефері, в складі чотирьох осіб, представляють різні команди. Асистенти, які представляють команду спортсмена який виступає, мають вдягати червоний пояс. Асистенти з інших команд мають вдягати білий або синій пояс.

4. Зміст виступів

1. Під час проведення спортивних змагань у дисципліні самозахист асистентам дозволяється виконувати атаки імітаторами ножа, палиці, захоплення та кидки, удари руками і ногами.

Спортсмен, який виступає, має знешкодити атаки суперників будь-якою з наступних дозволених дій: поштовхом, вклинювання, ударом, кидком, больовим прийомом - і має вкласти в час, відведений до наступної атаки 2,5-3 секунди.

2. Положення учасників: спортсмен стає в середині татамі розміром 6х6 м. Четверо асистентів стають у кутах татамі і за сигналом рефері за чергою атакують спортсмена через 2,5-3 секунди (однаково для всіх учасників). Ще двоє асистентів знаходяться поряд з татамі, готуючись замінити асистента, який отримав пошкодження або недобросовісно виконує свої обов'язки.

3. Використовуються чотири види нападу - одна хвилина або 45 секунд на кожен вид, залежно від вікової категорії учасників:

- 1) атаки імітатором ножа;
- 2) атаки палицею;
- 3) атаки ударами рук і ніг;
- 4) атаки захватами.

4. Кожен напад має бути нейтралізовано. Визначення нейтралізації нападу включає:

- 1) відхід з лінії атаки (атака не може потрапляти в спортсмена);
- 2) виведення нападника з рівноваги ривком, поштовхом, кидком або ударом;
- 3) відбір зброї в разі атаки ножем і палицею або контратака ударами, кидками, больовими прийомами в разі атаки ударами і захопленнями.

5. Допускається одиничний відхід з лінії атаки без її нейтралізації. Повторний відхід карається штрафними балами.

5. Початок і кінець виступу

1. До початку виступу асистенти, після їх виклику, встають у кутах майданчика, спортсмен, який виступає в центрі майданчика;

2. Під час виходу на майданчик, і виходячи з нього, учасники мають виконати уклін.

3. До початку виступу учасники за командою рефері займають свої місця в центрі і в кутах майданчика і за командою "Уклін" ("Рей") виконують уклін рефері, а потім один одному.

4. Виступ закінчується за командою рефері.

6. Хід і тривалість виступу

1. Час кожного виду нападу складає 45-60 секунд або 15-20 атак кожного виду з тактом 2,5-3 секунди (всього 60-80 атак за 4 хв чистого часу).

2. Атака проводиться з ходу в одному темпі, одним атакуючим рухом без використання техніки перенесення в разі роботи зі зброєю і зміни захоплення.

3. Виступ починається за командою рефері.

4. Асистенти стежать за жестами рефері і атакують тільки за його командою кожні 2,5-3 секунди.

5. Командою рефері вважається жест спрямований на асистента, якому належить вчинити наступну атаку.

6. Асистенти атакують в довільному порядку.

7. Атаки мають бути реалістичними і бути націленими в спортсмена або проходити через місце, де він мав перебувати.

8. Асистенти, які несумлінно виконують свої ролі, підлягають заміні в ході зміни виду атаки. Усього можливі дві такі заміни.

9. Асистент має право обмежити силу атаки в кінцевій її фазі, якщо бачить, що спортсмен, який виступає, її не побачив і атаки прямують в життєво важливі органи, з метою уникнення пошкодження учасника. В цьому випадку атака має досягати мети, але з обмеженням зусилля, що додається.

10. Якщо спортсмен не зумів звільнитися від захоплення, подається команда "Стоп", атака припиняється і відновлюється після команди рефері.

7. Результат і оцінка виступу

1. Оцінюється, насамперед, практичність техніки у виконанні спортсмена.

2. Трійка суддів оцінює дії спортсмена за наявністю штрафних балів шляхом вирахування штрафних балів від 100 балів, які є в кожного спортсмена з початку виступу. До залишку балів після відрахування штрафних балів додаються п'ять балів за кожне повне комплексне чітке виконання суми технічних дій, що включає в себе:

а) відхід з лінії атаки,

б) виведення суперника з рівноваги,

в) відбір зброї, звільнення від захвату та контратака 2-3 ударами або кидком.

3. Кожен суддя з трьох веде підрахунок штрафних балів окремо.

4. Після виступу трійка суддів подає свої результати головному судді, який підсумовує бали спортсмена від кожного судді, що залишилися після вирахування штрафних балів, визначає загальний результат кожного спортсмена.

5. Штрафні бали присуджуються за:

1) дворазовий пасивний відхід – 2 бали;

2) втрата балансу і ритму – 1 бал;

3) відсутність відходу з лінії атаки – 1 бал;

4) відсутність виведення з рівноваги асистента, який атакує, – 1 бал;

5) відсутність відбирання зброї або контратаки – 1 бал;

6) пропуск удару ножа в корпус, голову або поріз ший – 25 балів;

7) пропуск удару ножа в кінцівки або поріз корпусу і кінцівок – 15 балів;

8) пропуск удару палицею в голову – 10 балів;

9) нереалістична атака з боку асистента власної команди, зупинка темпу атаки посеред виконання атаки, симуляція атаки або захвату, підігривання асистента власної команди спортсмену – 10 балів;

10) пропуск удару палицею в корпус або у кінцівки – 5 балів;

11) пропуск удару руками або ногами – 5 балів;

12) несвоєчасне звільнення від захоплення – 5 балів;

13) вихід за межі майданчика – 5 балів.

6. Якщо сума штрафних балів перевищила 100 балів – спортсмен може дискваліфікуватися.

8. Заборонені прийоми і дії

1. У спортивних змаганнях у дисципліні самозахист додатково до основних положень забороняється:

1) використовувати зустрічний удар без відходу з лінії атаки;

- 2) наносити удари в повний контакт;
 - 3) виконувати кидки і больові прийоми з нанесенням ушкоджень асистентам;
 - 4) асистент не має імітувати дії прийому або кидка;
 - 5) атака не може продовжуватися після команди "Стоп".
2. Асистенти, які постійно використовують серійну техніку або техніку перенесення акценту атаки та регулярно проводять атаки занадто жорстко, підлягають заміні в разі чергової зміни виду нападів.

9. Оголошення результату виступу

1. Оголошення результату виступів відбувається після виступів всіх учасників, підрахунку штрафних балів кожного учасника і розподілу учасників за місцями кожним з трьох суддів.
2. Положення учасників у підсумковій таблиці визначається сумою місць даного учасника у кожного судді.

10. Особливості проведення поєдинків і суддівства для різних вікових категорій учасників

1. Для вікової категорії юнаки 14-15 років застосовуються такі особливості:
 - 1) ритм атак 3,5-4 секунди;
 - 2) не більше ніж 12 атак в кожному виді нападу;
 - 3) не більше ніж 30-40 секунд на кожен вид нападу;
 - 4) екіпірування учасників під час проведення виступів: шолом із захистом лицьової частини; м'який захист гомілки; захист паху; капа;
 для асистентів допускається м'який захист тулуба.
2. Для вікової категорії юніори 16-17 років та ветерани понад 45 років застосовуються такі особливості:
 - 1) ритм атак 3,5 секунди;
 - 2) не більше ніж 15 атак в кожному виді нападу;
 - 3) не більше ніж 45 секунд на кожен вид нападу;
 - 4) екіпірування учасників під час проведення виступів: шолом з відкритою лицьовою частиною; м'який захист гомілки, захист паху; капа;
 для асистентів допускається шолом, м'який захист гомілки, захист паху, капа, м'який захист тулуба.

Директор департаменту
спорту вищих досягнень

Оксана АНАСТАСЬЄВА

ПОГОДЖЕНО

Президент ВГО "Федерація
Комбат Дзю-Дзюцу України"

Владислав ШИПІНСЬКИЙ

до Правил спортивних змагань
з комбат Дзю-Дзюцу

ІМЕННА ЗАЯВКА

на участь у _____
(назва спортивних змагань)

Місце проведення _____

Команди _____

Регіон (область, АР Крим, м. Київ, м. Севастополь)

Дата проведення _____
(контактні реквізити: прізвище, ім'я, адреса, тел./факс, електронна адреса)

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові учасника	День, місяць, рік наро- дження	Звання/ розряд	СК (ФСТ)	Назва ДЮСШ, ШВСМ, УФК, УОР, ліцею	Вид (номер) програми				Вікова група /Вагова категорія	Тре- нери ППБ	Підпис лікаря та печатка ЛФД
						Фулл- Комбат	Клос- Комбат	Граунд- Комбат	Самоз ахист			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Перелічені в списку особи пройшли належне тренування і до спортивних змагань підготовлені.

Керівник регіонального органу виконавчої влади
з питань фізичної культури та спорту М.П. _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Представник (тренер) команди _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

До спортивних змагань допущено
_____ Чоловік (прописом - заповнюється лікарем ЛФД)

Лікар ЛФД _____ М.П. _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Іменні заявки, що затверджені керівниками структурних підрозділів з питань фізичної культури та спорту обласних державних адміністрацій, печатками клубів, завірені лікарем фізкультурно-спортивного диспансеру, паспорти або свідоцтва про народження, страхові поліси від можливих нещасних випадків, кваліфікаційні книжки спортсменів подаються безпосередньо до мандатної комісії.

до Правил спортивних змагань
з комбат Дзю-Дзюцу

Зображення форми для занять комбат Дзю-Дзюцу

Зображення нашивки на спину уніформи для комбат Дзю-Дзюцу

до Правил спортивних змагань
з комбат Дзю-Дзюцу

Зображення захисних рукавичек для комбат Дзю-Дзюцу

до Правил спортивних змагань
з комбат Дзю-Дзюцу

Візуальний приклад майданчику для спортивних змагань з комбат Дзю-Дзюцу

до Правил спортивних
змагань з комбат Дзю-Дзюцу

Форма письмового протесту

Головному судді _____

(назва спортивних змагань)

Пан/Пані _____

(ПІБ головного судді) Від

представника _____ команди

Пан/Пані _____

Протест

Прошу розглянути протест боротьби між спортсменами _____ та
_____ вагової категорії _____ в розділі _____ у
зв'язку з порушенням пункту № _____ п/п _____ правил спортивних змагань з Комбат
Дзю-Дзюцу.

Формулювання протесту _____

Дата _____

до Правил спортивних змагань з комбат Дзю-Дзюцу

Таблиця визначення результат поєдинку							
	1.		2.		3.	4.	
Дисципліни	Основний час, 3 хв		Додатковий час до першої активної дії, 2 хв		Визначення переможця по активності в основний час	Раунд Голден Скор, 15 сек	
	Чиста Перемога «Іпонн»	Оцінки за активні дії	Чиста Перемога «Іпонн»	Перемога за першу активну дію		Негайна Перемога «Іппон»	Перемога на момент закінчення часу раунду
Фулл- Комбат	1. Нокаут суперника	Оцінка: Вадзаарі	1. Нокаут суперника	1.Нокдаун суперника	1.Перемогу отримує спортсмен, що має перевагу за оцінками вадзарі.	1.Нокаут або нокдаун суперника	1. Перемога за виконання больового або
та	2. Подвійний нокдаун суперника.	Оцінка: Юкка	2. Точна атака 5 ударами без відповіді суперника.	2.Удар, що призвів до втрати рівноваги суперника	2.За рівними оцінками вадзарі перемагає спортсмен, що має перевагу в оцінках юкка	2.Удар, що призвів до втрати рівноваги суперника.	задушливого прийому.
	3. Точна атака 5 ударами без відповіді суперника.	2.Удар, що призвів до втрати рівноваги суперника.	3. Здача суперника на больовому або	3.Амплітудни й кидок суперника	3.Перемогу отримує спортсмен, що має перевагу за оцінками юкка.	3.Точна атака 5 ударами без відповіді суперника.	2. Перемога за домінуючою позицією зверху суперника.
	4. Здача суперника на больовому або	3.Амплітудний кидок суперника.	4. Імітація добивання суперника в партері.	4.Кидок звалювання м суперника з фіксацією на спині 3 секунди.	4.За всіма рівними показниками перемагає спортсмен, що зробив останню активну дію.	4.Кидок суперника, в результаті чого він торкається підлоги третьою точкою тіла.	3. Перемога за атаку що триває на момент закінчення часу раунду.
	5. Імітація добивання суперника в партері.	4.Кидок звалюванням суперника з фіксацією на спині 3 секунди.	5. Дискваліфіка ція або зняття	5.Перше попереджен ня		5.Здача суперника на больовому або задушливому	4. Перемога за переважною активністю під час раунду.
Клоз- Комбат		5.Утримання суперника на					

	6. Дискваліфікація або зняття лікарем суперника.	больовому або задушливому 20 секунд. 6.Подвійне попередження супернику. 7.Одне попередження супернику за пасивні дії	лікарем суперника.	супернику.		прийомі. 6.Імітація добивання суперника в партері. 7.Попередження, дискваліфікація або зняття лікарем суперника.	
Граунд-Комбат	1. Здача суперника на больовому або задушливому прийомі. 2. Дискваліфікація або зняття лікарем суперника.	Оцінка: Юкка 1. Утримання суперника на больовому або задушливому 20 секунд. 2. Утримання суперника на спині 10 секунд 3. Подвійне попередження супернику. 4. Одне попередження супернику за пасивні дії	1. Здача суперника на больовому або задушливом у прийомі. 2. Імітація добивання суперника в партері. 3. Дискваліфікація або зняття лікарем суперника.	1. Утримання суперника на спині 10 секунд 2. Перше попередження супернику.	1. Перемогу отримує спортсмен, що має перевагу за оцінками вадзарі. 2. За рівними оцінками вадзарі перемагає спортсмен, що має перевагу в оцінках юкка 3. Перемогу отримує спортсмен, що має перевагу за оцінками юкка. 4. За всіма рівними показниками перемагає спортсмен, що зробив останню активну дію.	1. Звалювання суперника на спину або на бік. 2. утримання суперника на спині 10 секунд 3.Здача суперника на больовому або задушливому прийомі. 4.Імітація добивання суперника в партері. 5.Попередження, дискваліфікація або зняття лікарем суперника.	1. Перемога за виконання больового або задушливого прийому. 2. Перемога за домінуючою позицією зверху суперника. 3. Перемога за атаку що триває на момент закінчення часу раунду. 4. Перемога за переважною активністю під час раунду.

I. Загальні положення	2
II. Програма і вид спортивних змагань	4
1. Дисципліни та види спортивних змагань	4
2. Організація спортивних змагань	6
III. Учасники спортивних змагань	6
1. Вікові групи учасників спортивних змагань	6
2. Допуск учасників до спортивних змагань	8
3. Вагові категорії	9
4. Зважування учасників	9
5. Обов'язки та права учасників	10
6. Уніформа та екіпірування учасника	10
7. Представники, тренери і капітани команд	12
8. Ритуал спортивних змагань	13
IV. Суддівська колегія	13
1. Склад суддівської колегії	13
2. Головний судя	14
3. Головний секретар	15
4. Шеф-рефері майданчика	15
5. Рефері поєдинку	16
6. Технічний секретар (хронометрист, інформатор)	18
7. Лікар спортивних змагань	19
8. Комендант спортивних змагань	20
9. Жести та голосові команди суддів	20
V. Обладнання місць спортивних змагань	22
1. Майданчик для поєдинку	22
2. Інвентар для проведення спортивних змагань	23
3. Вимоги до місць спортивних змагань	23
VI. Правила суддівства	23
1. Зміст поєдинку	23
2. Початок і кінець поєдинку	25
3. Хід і тривалість поєдинку	25
4. Кількість поєдинків	26
5. Результат і оцінка поєдинку	26
6. Чиста перемога в основний та додатковий час поєдинку	26
7. Перемога в додатковий час до першої активної дії	28
8. Перемога за перевагою в активності (оцінках) в основний час поєдинку	28
9. Перемога за перевагою в екстра раунді Голден Скор	29
10. Зняття, дискваліфікація	30
11. Ухилення від боротьби або пасивне ведення бою	31
12. Поєдинок у межах та поза межами майданчика	31
13. Заборонені прийоми і дії	32
14. Зауваження та попередження	33

15. Оголошення результату поєдинку	34
16. Протести	34
VII. Правила суддівства в дисципліні Фулл-Комбат (повний бій)	36
1. Зміст поєдинку	36
2. Початок і кінець поєдинку	36
3. Особливості проведення поєдинків і суддівства для вікової категорії молодші юнаки 10-11 років та юнаки 12-13 років	36
VIII. Правила суддівства в дисципліні Клоз-Комбат (ближній бій)	37
1. Зміст поєдинку	37
2. Початок і кінець поєдинку	37
3. Особливості проведення поєдинків та суддівства для різних вікових категорій, молодші юнаки 8-11 років та юнаки 12-13 років	38
IX. Правила суддівства в дисципліні Граунд-Комбат (бій на землі)	39
1. Зміст поєдинку	39
2. Початок і кінець поєдинку	39
3. Виявлення переможця	40
X. Правила суддівства у дисципліні Самозахист	40
1. Системи і способи проведення спортивних змагань	40
2. Склад суддівської колегії	41
3. Учасники спортивних змагань та асистенти	41
4. Зміст виступів	41
5. Початок і кінець виступу	42
6. Хід і тривалість виступу	42
7. Результат і оцінка виступу	43
8. Заборонені прийоми і дії	43
9. Оголошення результату виступу	44
10. Особливості проведення поєдинків і суддівства для різних вікових категорій учасників	44
ДОДАТОК 1 Іменна заявка	45
ДОДАТОК 2 Зображення форми для занять комбат Дзю-Дзюцу	46
ДОДАТОК 3 Зображення нашивки на спину уніформи для комбат Дзю-Дзюцу	47
ДОДАТОК 4 Зображення захисних рукавичек для комбат Дзю-Дзюцу	48
ДОДАТОК 5 Візуальний приклад майданчику для спортивних змагань з комбат Дзю-Дзюцу	49
ДОДАТОК 6 Форма письмового протесту	50
ДОДАТОК 7 Таблиця визначення результат поєдинку	51
ЗМІСТ	53